WYMAGANIA EDYKACYJNE z Religii
na poszczególne oceny:

1. Ocena **celujący** – uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz posiada wiedzę wykraczającą poza program religii własnego poziomu edukacyjnego; zna obowiązujące modlitwy Małego Katechizmu; wyróżnia się aktywnością na katechezie; systematycznie i pilnie odrabia zadania domowe obowiązkowe i nadobowiązkowe; wzorowo prowadzi zeszyt ćwiczeń lub zeszyt przedmiotowy; biegle posługuje się zdobytą wiedzą i umiejętnościami; bierze udział w uroczystościach religijnych w szkole i parafii; uczestniczy w konkursach szkolnych i poza szkołą; przejawia postawę apostolską (jest przykładem dla innych).
2. Ocena **bardzo dobry** – uczeń bardzo dobrze opanował zakres wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania; zna obowiązujące modlitwy Małego Katechizmu; jest zdyscyplinowany na lekcji, pracuje systematycznie; wzorowo prowadzi zeszyt ćwiczeń lub zeszyt przedmiotowy; czynnie uczestniczy w różnych formach pracy na katechezie; szanuje przedmioty, miejsca i znaki religijne.
3. Ocena **dobry** – uczeń opanował wiadomości i umiejętności, które pozwalają mu na rozumienie większości przekazanej wiedzy religijnej; zna ważniejsze modlitwy z Małego Katechizmu; stara się pracować systematycznie i aktywnie uczestniczyć w pracy na lekcji; prowadzi zeszyt ćwiczeń lub zeszyt przedmiotowy; zazwyczaj jest przygotowany do lekcji i odrabia zadania domowe; z pomocą nauczyciela stara się zdobywać wiedzę i doskonalić umiejętności; wobec miejsc, znaków i gestów religijnych cechuje go postawa szacunku.
4. Ocena **dostateczny** – uczeń posiada braki w zakresie obowiązujących wiadomości i umiejętności; nie zawsze pracuje systematycznie i nie stara się, aby z pomocą nauczyciela te braki uzupełniać; zna tylko niektóre modlitwy z Małego Katechizmu; prowadzi zeszyt ćwiczeń lub zeszyt przedmiotowy, ale widoczne są w nim braki; sporadycznie odrabia zadania domowe; zdarza się, że jest nieprzygotowany do lekcji.
5. Ocena **dopuszczający** – uczeń posiada minimalne wiadomości z zakresu programu; zna tylko podstawowe modlitwy; nie pracuje systematycznie; przeszkadza innym w zdobywaniu wiedzy i umiejętności; często nie prowadzi zeszytu; odrabia nieliczne zadania domowe; rzadko uczy się nowych wiadomości; odmawia nauczycielowi współpracy i nie chce pomocy; często bywa nieprzygotowany do zajęć; niechętnie włącza się w pracę na lekcji.
6. Ocena **niedostateczny** – uczeń prawie nie posiadł wiedzy i umiejętności określonych w programie nauczania; sporadycznie jest przygotowany do lekcji; nie pracuje na lekcji; nie zna modlitw z Małego Katechizmu; nie prowadzi zeszytu ćwiczeń lub zeszytu przedmiotowego; nie odrabia zadań domowych; nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą; odmawia wszelkiej pracy i współpracy z nauczycielem; ma lekceważący stosunek do przedmiotu; nie szanuje miejsc, przedmiotów i gestów religijnych.

Oceny wyrażone są w stopniach od 1 do 6, dzielą się na cząstkowe oraz okresowe i roczne.
Ocenie podlegają:
- wiadomości i umiejętności ucznia związane z realizowanym programem,
- wiadomości i umiejętności związane z Rokiem Liturgicznym,
- znajomość modlitw,
- przygotowanie do lekcji i praca na lekcji,
- zadania domowe,
- zeszyt ćwiczeń,
- systematyczność i pilność,
- postawa wobec: miejsc świętych, czasu modlitwy, słuchania słowa Bożego, znaków religijnych,
- udział w konkursach.

FORMY I KRYTERIA OCENIANIA:
1. Wypowiedzi ustne, odpowiedzi na zadane pytania.
2. Praca na lekcji (korzystanie z Biblii, podręcznika i innych pomocy katechetycznych).
3. Zeszyt ćwiczeń i zeszyt ucznia (systematyczność, estetyka).
4. Zadania domowe.
5. Prace dodatkowe.
6. Udział w konkursach.
7. Prace pisemne (dostosowane do wieku i poziomu ucznia).
8. Modlitwy (Mały Katechizm): Znak Krzyża, Ojcze nasz, Zdrowaś Maryjo, Pod Twoją Obronę, Aniele Boży, Dekalog, Akty (wiary, nadziei, miłości, żalu)…

KLASA I:
a) uczeń powinien znać (wiedza): podstawowe pozdrowienia chrześcijańskie; modlitwy :Znak Krzyża, Ojcze nasz, Zdrowaś Maryjo, Chwała Ojcu, Akty, dla chętnych - Dekalog, gesty i słowa (Znak Krzyża); przymioty Boga i wydarzenia z życia Jezusa (określone w programie nauczania); sakramentalne sposoby obecności Jezusa; znaki i symbole liturgiczne.
b) uczeń powinien umieć (umiejętności): wykonać godnie i ze zrozumieniem Znak Krzyża; godnie zachować się w czasie modlitwy, w miejscu świętym i podczas słuchania słowa Bożego; z szacunkiem odnoście się do księgi Pisma Świętego; z ufnością zwracać się do Boga w modlitwie.

KLASA II:
a) uczeń powinien znać (wiedza): podstawowe pozdrowienia chrześcijańskie; modlitwy z kl. I (Ojcze nasz, Zdrowaś Maryjo, Chwała Ojcu, Akty Wiary: Nadziei, Miłości , Żalu) oraz modlitwy: Główne Prawdy Wiary, Dekalog, 7 Sakramentów, 7 grzechów głównych, Skład Apostolski : dla chętnych 5 Przykazań Kościelnych, Pod Twoją obronę, gesty i słowa (Znak Krzyża); przymioty Boga i wydarzenia z życia Jezusa (określone w programie nauczania); sakramentalne sposoby obecności Jezusa; znaki i symbole liturgiczne.
b) uczeń powinien umieć (umiejętności): wykonać godnie i ze zrozumieniem Znak Krzyża; godnie zachować się w czasie modlitwy, w miejscu świętym i podczas słuchania słowa Bożego; z szacunkiem odnoście się do księgi Pisma Świętego; z ufnością zwracać się do Boga w modlitwie. Uczestniczyć w niedzielnej Mszy świętej w miarę możliwości.

KLASA III:
a) uczeń powinien znać (wiedza): modlitwy i gesty z klasy I i II; postaci biblijne; nauczanie i czyny Jezusa; sakramenty; warunki spotkania z Jezusem w sakramencie pokuty i Eucharystii; formuły liturgiczne (formuła spowiedzi, odpowiedzi na dialog z kapłanem podczas Eucharystii); pieśni liturgiczne (wybrane); modlitwy (główne prawdy wiary, dekalog, 7 sakramentów, 7 grzechów głównych,5 przykazań kościelnych, Skład Apostolski, 5 warunków dobrej spowiedzi).
b) uczeń powinien umieć (umiejętności): współpracować w przygotowaniu się do spotkania z Jezusem w sakramencie pokuty i Eucharystii; samodzielnie przystępować do sakramentu pokuty i Eucharystii; wypełniać warunki dobrej spowiedzi; wyjaśnić znaczenie Eucharystii i godnie przystępować do Komunii Świętej; prowadzić życie zgodne z Ewangelią.

KLASA IV:
a) uczeń powinien znać (wiedza): gesty i słowa (Znak Krzyża); przymioty Boga i wydarzenia z życia Jezusa (określone w programie nauczania), modlitwy z klasy I, II i III; dialogi używane podczas Eucharystii; elementy (strukturę) Mszy Świętej; wydarzenia z życia Jezusa (zwłaszcza związane z Jego męką, śmiercią i zmartwychwstaniem); religijne znaczenie darów chleba i wina; obrzędy Komunii Świętej; pieśni i piosenki religijne (wybrane); tajemnice różańca i wydarzenia z życia Jezusa i Maryi w nich ukazane, Uczynki Miłosierdzia co do ciała i duszy, modlitwy : Główne Prawdy Wiary, Dekalog, 7 sakramentów, 7 grzechów głównych,5 przykazań kościelnych, Skład Apostolski, 5 warunków dobrej spowiedzi, stacje Drogi Krzyżowej

.
b) uczeń powinien umieć (umiejętności): z wiarą korzystać z sakramentów spowiedzi i Eucharystii; brać udział w I piątkach miesiąca; z czcią odnosić się do słowa Bożego zawartego w Biblii; wzrastać w miłości Boga i bliźniego; brać udział w przeżywaniu tajemnic wiary zgodnie ze świętami roku liturgicznego; uczestniczyć czynnie w niedzielnej Eucharystii, Roratach, Drodze Krzyżowej, wziąć udział w Eucharystii z okazji I rocznicy Komunii Świętej; dawać świadectwo wiary w Jezusa przez życie zgodne z Dekalogiem.

KLASA V:
a) uczeń powinien znać (wiedza): gesty i słowa (Znak Krzyża); przymioty Boga i Kościoła, wydarzenia z życia Jezusa (określone w programie nauczania), modlitwy z klasy I – III, oraz z kl. IV; dialogi używane podczas Eucharystii; elementy (strukturę) Mszy Świętej; wydarzenia z życia Jezusa (zwłaszcza związane z Jego męką, śmiercią i zmartwychwstaniem); religijne znaczenie darów chleba i wina; obrzędy Komunii Świętej; pieśni i piosenki religijne (wybrane); tajemnice różańca i wydarzenia z życia Jezusa i Maryi w nich ukazane, Stacje Drogi Krzyżowej, Uczynki Miłosierne, Dary i owoce Ducha Świętego.
b) uczeń powinien umieć (umiejętności): z wiarą korzystać z sakramentów spowiedzi i Eucharystii; brać udział w I piątkach i I sobotach miesiąca; z czcią odnosić się do słowa Bożego zawartego w Biblii; wzrastać w miłości Boga i bliźniego; brać udział w przeżywaniu tajemnic wiary zgodnie ze świętami roku liturgicznego; uczestniczyć czynnie w niedzielnej Eucharystii, Roratach i Drodze Krzyżowej, dawać świadectwo wiary w Pana Jezusa przez życie zgodne z Dekalogiem.

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY I SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Poznaję Boży Świat”
zgodnego z programem nauczania „Zaproszeni na ucztę z Jezusem” nr AZ-1-01/18.

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:
a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:
a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:
a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:
a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
a) posiadł wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	**bardzo dobra**	**dobra**	**dostateczna**	**dopuszczająca**	**niedostateczna**
1. Modlitwy, pieśni	• dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania	• dokładna znajomość tekstu, melodii	• dobra znajomość tekstu, melodii	• niezbyt dokładna znajomość tekstu	• fragmentaryczna znajomość tekstu	• brak jakiejkolwiek znajomości tekstu
2. Ćwiczenia w podręczniku	• wykonane wszystkie zadania • staranne pismo • własne materiały • ilustracje itp.	• starannie prowadzony • wszystkie zadania	• zapis staranny • luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	• ćwiczenia czytelne • braki w zadaniach (do 40% tematów)	• pismo niestaranne • liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	• brak podręcznika
3. Prace domowe	• staranne wykonanie • treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach • dużo własnej inwencji • twórcze	• merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem • staranne • czytelne • rzeczowe	• wskazują na zrozumienie tematu • niezbyt twórcze	• powiązane z tematem • niestaranne	• widać próby wykonania pracy • na temat	• praca nie na temat • brak rzeczowości w pracy • brak pracy
4. Odpowiedzi ustne	• wiadomości zawarte w podręczniku uzupełnione wiedzą spoza programu • wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język • używanie pojęć	• wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem • odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	• wyuczone na pamięć wiadomości • uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami • potrzebna pomoc nauczyciela	• wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć • odpowiedź niestaranna • częste pytania naprowadzajace	• słabe wiązanie faktów i wiadomości • chaos myślowy i słowny • odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy • dużo pytań pomocniczych	• brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
5. Aktywność	• uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji • korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	• uczeń zawsze przygotowany do lekcji • często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie	• stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	• mało aktywny na lekcjach	• niechętny udział w lekcji	• lekceważący stosunek do przedmiotu.
6. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	• wiele razy pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.)	• starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania • przejawia postawę apostolską	• niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
I. Bóg nas kocha – dziękujemy za Jego dary	• podaje imię katechety oraz kolegów i koleżanek z klasy, • przedstawia się wobec całej klasy, • wyjaśnia znaczenie ikon podczas pracy z podręcznikiem, • podaje, kiedy jest katecheza. • wymienia pozytywne umiejętności własne, kolegów i koleżanek, • podaje przykłady sytuacji, w których należy stosować pozdrowienia, • odróżnia, kiedy należy stosować pozdrowienia świeckie, a kiedy chrześcijańskie, • prawidłowo wita się i odpowiada na pozdrowienia świeckie i chrześcijańskie. • opowiada, w którym miejscu znajduje się krzyż w domach i sali szkolnej, • poprawnie wykonuje znak krzyża, • śpiewa piosenkę „W imię Ojca i Syna”. • wskazuje na różnice w wyglądzie zewnętrznym pomiędzy świątynią a innymi budynkami, • podaje przykłady, jak należy się zachować w kościele. • wymienia znane mu kapliczki lub figury świętych.	• podaje prawdę, że na katechezie Bóg czeka na spotkanie ze swoimi dziećmi, • podaje przykłady prawidłowych postaw i zachowań w grupie (prośba, przeproszenie, przebaczenie), • podaje prawdę, że wspólnie z innymi przyjemniej jest uczyć się i bawić, • podaje przykłady, w czym może pomagać innym w klasie, • opowiada, w jaki sposób nauczyciele i inni pracownicy szkoły opiekują się dziećmi, • wymienia i opisuje zasady dobrego zachowania w szkole, • wyjaśnia, że używając pozdrowień chrześcijańskich, wyraża swoją wiarę w Boga, • podaje prawdę, że stosowanie pozdrowień jest wyrazem szacunku do Boga i ludzi, • wyjaśnia, jak wykonuje się znak krzyża, • podaje prawdę, że znak krzyża czynią osoby wierzące w Boga, • podaje przykłady, czym różni się wnętrze kościoła od innych miejsc, • wyjaśnia, że w miejscach poświęconych Panu Bogu zachowujemy się z wyjątkowym szacunkiem.	• wyjaśnia, czym katecheza różni się od innych zajęć, • wyjaśnia, że klasa jest wspólnotą, w której dzieci są za siebie nawzajem odpowiedzialne, • podaje przykłady okazywania akceptacji i szacunku wobec osób w klasie, • podaje prawdę, że troska o dzieci jest dla dorosłych zobowiązaniem wobec Boga, • charakteryzuje relacje między członkami wspólnoty szkolnej, • uzasadnia, dlaczego obowiązkiem ucznia jest posłuszeństwo nauczycielom, • uzasadnia, że pozdrowienia chrześcijańskie przypominają o obecności Boga, • wyjaśnia, że krzyż przypomina o miłości Pana Jezusa do ludzi, • podaje prawdę, że wykonując znak krzyża wypowiadamy imiona Trójcy Świętej, • podaje miejsca i sytuacje, w których wierzący wykonują znak krzyża, • podaje nazwy wybranych elementów wnętrza kościoła, • wyjaśnia, dlaczego kościół nazywamy domem Bożym, • podaje prawdę, że figury i kapliczki świętych są oddaniem chwały Bogu.	• opisuje, czym jest koleżeństwo i przyjaźń, • wyjaśnia, że wzajemna pomoc jest dobrem dla innych i radością dla Boga. • opisuje, czym jest wspólnota szkolna, • uzasadnia konieczność respektowania zasad ustalonych we wspólnocie • szkolnej, • wyjaśnia, jakie przesłanie mają pozdrowienia „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus” i „Szczęść Boże”, • wskazuje, że gest czynienia krzyża odzwierciedla kształt krzyża, na którym umarł Pan Jezus, • wyjaśnia, że znak krzyża wykonany z szacunkiem jest wyrazem miłości do dobrego Boga, • podaje nazwy wybranych przedmiotów związanych z liturgią, • podaje przykłady powodów, z których stawiane były krzyże lub kapliczki.	• opowiada, co przedstawiają znane mu kapliczki lub figury świętych.

II. Bóg mnie stworzył	• podaje prawdę, że z Pisma Świętego poznajemy, co Pan Bóg uczynił dla człowieka, • wymienia, gdzie może słuchać Pisma Świętego (dom, katecheza, kościół, radio…), • podaje prawdę, że Bóg stworzył świat z miłości do ludzi, • podaje przykłady okazywania wdzięczności Bogu za świat przyrody, • śpiewa piosenkę o stworzeniu świata. • podaje prawdę, że Bóg stworzył anioły, • mówi z pamięci modlitwę „Aniele Boży”. • podaje prawdę, że Bóg jest dawcą życia pierwszych ludzi i każdego człowieka, • wyjaśnia, że Bóg daje życie za pośrednictwem rodziców. • podaje przykłady, kiedy Boże dary służą człowiekowi, • podaje przykłady dobrego i złego korzystania z dóbr przyrody, • rozpoznaje i nazywa Boże dary, • wymienia, za co może dziękować Bogu w swoim życiu i środowisku.	• wyjaśnia, czym jest Pismo Święte, • podaje prawdę, że słuchając słów Pisma Świętego, słucha samego Boga, • wymienia elementy świata stworzonego przez Boga (niebo, ziemia, słońce morze, rośliny, zwierzęta, człowiek), • podaje prawdę, że dzieła stworzone przez Boga są przejawem Jego wszechmocy, • wyjaśnia, dlaczego aniołów nie możemy zobaczyć, • opisuje rolę Anioła Stróża w życiu ludzi, • wyjaśnia, że dzieła przyrody są sobie nawzajem potrzebne, • wyjaśnia, że Bóg podarował ludziom świat, by mogli czynić w nim wiele dobra, • wskazuje w codzienności ślady Bożych darów materialnych i duchowych, • na podstawie tekstu biblijnego wymienia przejawy troski Boga o świat, • podaje przykłady okazywania wdzięczności za wszystko, co otrzymał od Boga.	• wyjaśnia dlaczego Biblię można nazwać podręcznikiem do poznawania Pana Boga, • opowiada o stworzeniu świata na podstawie biblijnego opowiadania, • na podstawie cech świata wymienia najważniejsze przymioty Boga, • wyjaśnia, że w pięknie i mądrości przyrody można spotkać Pana Boga, • wyjaśnia, że Bóg wyznaczył aniołom różne zadania, • na podstawie tekstu biblijnego opowiada o stworzeniu człowieka, • podaje prawdę, że Bóg dał człowiekowi ciało, duszę, rozum i wolną wolę, • a złe ich unieszczęśliwia, • wyjaśnia, że Boże dary są wyrazem Jego opieki nad ludźmi.	• uzasadnia, dlaczego księdze Pisma Świętego okazujemy wyjątkowy szacunek. • wyjaśnia pojęcia: stworzyć, Stworzyciel, • wyjaśnia wybrane przymioty Boga. • wskazuje, że Bóg opiekuje się ludźmi za pośrednictwem aniołów, • wyjaśnia, że opieka aniołów nad ludźmi jest przejawem dobroci Boga, • uzasadnia, że Bóg jest źródłem dobra. • uzasadnia, że dobre wykorzystanie darów Boga czyni ludzi szczęśliwymi.	• wyjaśnia, na czym polega podobieństwo człowieka do Boga.

III. Bóg mnie kocha	• podaje prawdę, że jest dzieckiem Boga, • podaje przykłady, w których dostrzega Bożą miłość w swoim życiu, • podaje przykłady czynionego przez siebie dobra, • podaje prawdę, że Bóg kocha ludzi, także wtedy, gdy popełniają zło. • podaje przykłady troski Boga wobec niego, • wymienia osoby ze swojego otoczenia, które są blisko i mogą przyjść mu z pomocą, • podaje prawdę, że podczas Mszy Świętej czytane jest Pismo Święte, • prawidłowo wykonuje potrójny znak krzyża, • podaje, ile jest przykazań, • podaje przykłady, jakich postaw należy unikać, • mówi z pamięci treść przykazania miłości Boga, • prawidłowo ocenia swoje postępowanie, odróżniając zachowania właściwe od niewłaściwych, • podaje prawdę, że bliźni to każdy człowiek, • podaje prawdę, że dobre uczynki wobec najbliższych są wyrazem miłości do Boga, • podaje przykłady uczynków, którymi pomaga innym.	• podaje prawdę, że Bóg pragnął, abyśmy się pojawili na świecie, • podaje przykłady, jak należy troszczyć się o własne ciało i dbać zdrowie. • wyjaśnia, że czyniąc dobro człowiek odpowiada na miłość Boga, • podaje prawdę, że Bóg jest zawsze blisko swoich dzieci, • wyjaśnia, w jakich sytuacjach może prosić Boga pomoc. • opowiada, kto czyta Pismo Święte podczas liturgii, • podaje nazwy wybranych przedmiotów związanych z liturgią, • podaje przykłady, jak można odpowiadać Panu Bogu na słowa skierowane do nas. • w miarę swoich możliwości wyjaśnia poszczególne przykazania, • wyjaśnia symbolikę serca, duszy i umysłu w przykazaniu miłości, • mówi z pamięci treść przykazania miłości bliźniego.	• wyjaśnia, że trzeba dbać o własne ciało, ponieważ jest ono darem Boga, • wyjaśnia, na czym polega bezwarunkowa miłość Boga do człowieka, • wyjaśnia, że Bóg jest blisko nas i pomaga nam za pośrednictwem innych ludzi, • opowiada wydarzenia, o których dowiedział się z Biblii, • z pomocą katechety wyjaśnia, czym są przykazania Boże, • uzasadnia, że wypełnianie przykazań prowadzi do szczęścia poszczególnych osób i wszystkich wokół, • wskazuje, że ocena własnego postępowania pomaga w stawaniu się lepszym. • podaje przykłady właściwych zachowań wynikających z wypełniania przykazań.	• uzasadnia wartość każdego człowieka jako dziecka Bożego, • na podstawie tekstu biblijnego wyjaśnia, że ciało jest świątynią Ducha Świętego, • wyjaśnia, na czym polega działanie rozumne i wolne, • wyjaśnia, że wypełnianie przykazań jest znakiem zaufania Bogu, który pragnie naszego szczęścia, • wyjaśnia, że zachowując przykazania, odpowiada na Bożą miłość, • wyjaśnia, co to znaczy: „kochać bliźniego jak siebie samego”, • wyjaśnia, że pomaganie innym jest wyrazem miłości Boga wobec ludzi.	

IV. Bóg daje mi Jezusa i Matkę Maryję	• podaje prawdę, że Bogu jako dobremu Ojcu może powiedzieć o wszystkim, • wymienia symbole adwentowe, • podaje prawdę, że Maryja jest Matką Jezusa i wszystkich ludzi, • mówi z pamięci modlitwę „Zdrowaś Maryjo”. • opowiada o zwyczajach związanych z Bożym Narodzeniem, • podaje, gdzie urodził się Pan Jezus, • śpiewa wybrane kolędy. • wymienia dary złożone przez mędrców, • opowiada, od kogo usłyszał o narodzeniu Jezusa. • wskazuje, że Bóg jest najlepszym Ojcem ze wszystkich na ziemi, i wszystkich potrzebujących, • wskazuje, że dla Boga każdy jest ważny, • podaje przykłady przebaczenia we własnym życiu, • wymienia osoby potrzebujące pomocy, • podaje przykłady uczynków miłosierdzia w swoim środowisku i na świecie, • wyjaśnia, że zło zasmuca Boga, • podaje prawdę, że Bóg czeka na powrót człowieka i zawsze jest gotowy przebaczyć, • wymienia sytuacje, w których należy przeprosić Boga i ludzi.	• opowiada o rozmowie Samuela z Bogiem, • wypowiada modlitwy, które już zna, • podaje przykłady, za co może Bogu dziękować, o co Go prosić, za co przepraszać i uwielbiać Go, • podaje przykłady, jak można przygotować się na przyjście Jezusa, • wskazuje, że Maryja przedstawia prośby ludzi swojemu Synowi, • opowiada o zwyczajach świątecznych, • wyjaśnia, dlaczego składamy sobie życzenia, • opowiada o drodze mędrców do Betlejem i pokłonie przed Dzieciątkiem, • podaje prawdę, że Jezus objawił się wszystkim ludziom, • podaje prawdę, że Bóg pragnie, byśmy mówili do Niego „Ojcze”, • wskazuje, że Bóg jest Ojcem wszystkich ludzi, • mówi z pamięci słowa modlitwy „Ojcze nasz”. • podaje przykłady odejścia człowieka od Boga, • omawia wybrane uczynki miłosierdzia, • rozróżnia rodzaje pomocy niesionej przez dorosłych i przez dzieci. • uzasadnia, dlaczego powinniśmy przepraszać Boga.	• wyjaśnia, czym jest i na czym polega modlitwa, • wyjaśnia określenie „Adwent”, • wyjaśnia, że powołanie przez Boga jest zaproszeniem do przyjaźni z Nim. • opisuje najważniejsze zwyczaje i tradycje związane z Adwentem, • wyodrębnia słowa pozdrowienia Maryi przez archanioła Gabriela, • wyjaśnia symbolikę opłatka, choinki i żłóbka, • podaje przykłady życzeń związanych z osobą Jezusa, • charakteryzuje sposoby chrześcijańskiego świętowania Bożego Narodzenia, • opisuje najważniejsze tradycje związane z Bożym Narodzeniem w kościele, • podaje nazwy święta: „Objawienie Pańskie” i „Trzech Króli” i wyjaśnia ich przesłanie, • wyjaśnia, że w modlitwie „Ojcze nasz” prosimy o pomoc dla siebie • podaje prawdę, że Bóg poszukuje „zagubionego” człowieka, • opowiada historię miłosiernego Samarytanina, • w oparciu o tekst biblijny wymienia uczynki (postawy) miłosierdzia, • wyjaśnia, że uczynki miłosierdzia dotyczą sfery materialnej i duchowej, • wymienia przejawy Bożego miłosierdzia ukazane w historii o synu marnotrawnym.	• układa proste modlitwy prośby, dziękczynienia, uwielbienia i przeproszenia, • omawia znaczenie symboli adwentowych, • wyjaśnia sens adwentowego oczekiwania. • opowiada scenę zwiastowania na podstawie opowiadania biblijnego i obrazu, • omawia okoliczności narodzenia Jezusa, • wyjaśnia, czego symbolem może być gwiazda, • wyjaśnia znaczenie darów złożonych przez mędrców, • wyjaśnia wybrane prośby modlitwy „Ojcze nasz”, • opowiada przypowieść o zagubionej owcy, • uzasadnia potrzebę zaufania kochającemu Bogu. • wyjaśnia własnymi słowami pojęcie Bożego miłosierdzia, • wyjaśnia pojęcie postawy miłosierdzia jako troski o potrzebujących, • opowiada przypowieść o miłosiernym Ojcu, • omawia postawy syna marnotrawnego wobec ojca, • uzasadnia potrzebę zaufania miłosiernemu Ojcu.	• własnymi słowami wyjaśnia wybrane wyrażenia z modlitwy „Zdrowaś Maryjo”, • opowiada o wyjątkowości liturgii świąt Bożego Narodzenia, • wyjaśnia znaczenie wcielenia Syna Bożego, • charakteryzuje postawę człowieka miłosiernego, • omawia wybrane zwyczaje związane z uroczystością Objawienia Pańskiego.

SEMESTR II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
V. Bóg jest w mojej rodzinie	• podaje przykłady, w jaki sposób okazują miłość rodzice dzieciom i dzieci rodzicom, • tworzy drzewo genealogiczne swoich przodków, • podaje przykłady, w czym rodzeństwo może sobie pomagać, • podaje przykłady intencji, w których może modlić się cała rodzina. • podaje prawdę, że Bóg daje radość zabawy.	• podaje prawdę, że najlepszym wzorem miłości jest Bóg, • wskazuje, że Bóg okazuje swoją miłość dzieciom przez rodziców i odwrotnie, • wskazuje, że po przodkach dziedziczymy rzeczy materialne, cechy charakteru, umiejętności, • podaje prawdę, że dziecko jest dla rodziców darem od Pana Boga, a rodzice są darem dla dziecka, • podaje prawdę, że rodzice stawiają dziecku wymagania dla jego dobra, • wskazuje, że życie rodzinne powinno nas prowadzić do nieba, • opowiada, jak wypełnia czas wolny.	• wyjaśnia, że najważniejszą więzią w rodzinie jest miłość, • wyjaśnia, że brak miłości podaje prawdę, że rodzina jest pomysłem Boga, • rodziców (lub jednego) Bóg wynagradza na inne sposoby, • podaje przykłady, co zawdzięcza swoim przodkom, • podaje prawdę, że brak obecności rodziców jest trudną sytuacją dla dziecka, więc należy je wspierać. • podaje przykłady spędzania wolnego czasu z kolegami i przyjaciółmi.	• wskazuje na więzi osobowe w rodzinie, • wymienia przykłady budowania dobrych relacji we wspólnocie rodzinnej, • wyjaśnia rolę opiekunów i rodziców zastępczych wobec dzieci, które nie mają rodziców, • wyjaśnia, czym różnią się obowiązki rodziców od obowiązków dziecka, • wyjaśnia, na co nie powinno się poświęcać zbyt wiele czasu	• charakteryzuje wspólnotę rodzinną, • rozpoznaje i nazywa emocje swoje oraz innych osób. • uzasadnia, dlaczego dzieci mają prawo do odpoczynku.
VI. Bóg zbawia	• podaje nazwę dnia rozpoczynającego Wielki Post i czas jego trwania, • podaje przykłady postanowień wielkopostnych, • pamięta tekst modlitwy „Któryś za nas…”, • wyjaśnia symbolikę palmy, • z pomocą wykonuje palmę. • pamięta, że Pan Jezus zmartwychwstał trzeciego dnia po swojej śmierci, • wymienia zwyczaje i symbole wielkanocne, • podaje prawdę, że Pan Jezus przygotował dla wszystkich miejsce w niebie.	• wyjaśnia pojęcie „Środa Popielcowa”, • podaje z pamięci słowa towarzyszące posypaniu głów popiołem, • opowiada, jak wygląda procesja w Niedzielę Palmową, • opowiada o grobie Pańskim w swoim kościele, • opowiada o święceniu pokarmów i śniadaniu wielkanocnym. • wyjaśnia, dlaczego Wielkanoc jest świętem radosnym. • na miarę swoich możliwości wyjaśnia, czym jest niebo, • wskazuje, co podczas życia na ziemi pomaga w drodze do nieba.	• wyjaśnia przesłanie obrzędu posypania głów popiołem, • opowiada wybrane sceny z drogi krzyżowej, • podaje prawdę, że owocem cierpienia Jezusa jest odkupienie wszystkich ludzi, • wyjaśnia, dlaczego warto pokonywać trudności, • wyjaśnia pojęcia: „hosanna”, „Niedziela Palmowa”, • omawia perykopę o wjeździe Pana Jezusa do Jerozolimy, • opowiada o śmieci Pana Jezusa i złożeniu Go do grobu, • wyjaśnia symbolikę wybranych pokarmów w koszyczku wielkanocnym.	• własnymi słowami opowiada perykopę o kuszeniu Jezusa, • podaje przykłady, kiedy owocem cierpienia może być dobro, • określa rozkładanie płaszczy i rzucanie gałązek przed Jezusem jako znak uznania Go za Króla, • wyjaśnia, dlaczego monstrancja z Hostią jest najważniejszym elementem grobu Pańskiego, • opowiada o zmartwychwstaniu i wniebowstąpieniu Jezusa.	• wyjaśnia, na czym polega przemiana postępowania ze względu na Jezusa, • wyjaśnia chrześcijański sens krzyża i cierpienia, • wyjaśnia znaczenie zmartwychwstania.

VII. Bóg jest ze mną w Kościele	• opowiada, jak wygląda udzielanie chrztu, • podaje prawdę, że przez dar życia, chrzest i wiarę Pan Bóg okazuje nam swoją miłość. • podaje prawdę, że podczas chrztu został uroczyście przyjęty do rodziny dzieci Bożych. • podaje prawdę, że Bóg czeka na spotkanie z ludźmi podczas Mszy Świętej, • podaje, kiedy jest niedzielna Msza Święta w jego parafialnym kościele. • przyjmuje właściwą postawę i prawidłowo wykonuje gesty liturgiczne, • opowiada, jak wygląda kościół parafialny, • podaje przykłady pomocy potrzebującym, • podaje przykłady zaangażowania się dorosłych i dzieci w pomoc potrzebującym.	• pamięta słowa „N., ja ciebie chrzczę w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego”, • wymienia dary, które otrzymał od Boga (w kolejności): życie, chrzest • i wiara, • podaje prawdę, że Bóg jest obecny w liturgii, • wyjaśnia, dlaczego na Mszę Świętą ubieramy się odświętnie, • rozpoznaje i nazywa podstawowe gesty i postawy liturgiczne, • podaje przykłady właściwych postaw w miejscach poświęconych Bogu, • wskazuje zachowania, których należy unikać w kościele. • podaje prawdę, że Jezus jest Dobrym Pasterzem, a wierzący Jego owcami, • podaje, kto jest patronem kościoła parafialnego, • podaje prawdę, że we wspólnocie Kościoła jesteśmy nawzajem za siebie odpowiedzialni, • wskazuje, w jaki sposób dzieci mogą wspierać pracę misjonarza.	• wymienia znaki i symbole związane z chrztem, • podaje prawdę, że wspólnota Kościoła obejmuje całą ziemię, • wyjaśnia, że do wspólnoty Kościoła włącza sakrament chrztu, • wymienia sposoby obecności Boga w liturgii, • omawia, na czym polega właściwe zachowanie z kościele, • wyjaśnia, dlaczego należy z szacunkiem zachowywać się podczas liturgii, • wyjaśnia, co to znaczy być owcą Pana Jezusa, • wskazuje, że najważniejszą pomocą dla innych we wspólnocie Kościoła jest modlitwa. • podaje prawdę, że kościół jest centrum życia parafialnego, • opowiada o zadaniach osób zaangażowanych w funkcjonowanie parafii, • wyjaśnia, że Pan Bóg przygotował dla każdego w Kościele określone zadania.	• wyjaśnia, że od chwili chrztu stał się ukochanym dzieckiem Boga, • wyjaśnia, że w rodzinie dzieci Bożych Bóg jest Ojcem, a ochrzczeni są dla siebie rodzeństwem. • wyjaśnia znaczenie wybranych gestów i postaw, • wyjaśnia pojęcia: pasterz, owczarnia, • wyjaśnia, że każdy w Kościele ma określone miejsce, • wyjaśnia, czym jest wspólnota parafialna, • podaje przykłady własnego zaangażowania się w wydarzenia związane z parafią, • opowiada o działalności misjonarzy.	• opisuje Kościół jako wspólnotę ludzi wierzących zgromadzonych przez Boga, • opowiada o Kościele jako owczarni Bożej, • charakteryzuje relacje panujące we wspólnocie parafialnej.

SEMESTR I i II

VIII. Katechezy okolicznościowe	• dzieli się wspomnieniami z wakacji, • podaje przykłady, jak może podziękować Bogu i rodzicom za czas wakacji, • wymienia prawa i obowiązki ucznia, • opowiada, jak wygląda różaniec, • wymienia części różańca świętego, • podaje prawdę, że Bóg zaprasza nas do życia wiecznego, • podaje datę uroczystości Wszystkich Świętych, • podaje prawdę, że istnieje życie wieczne, • podaje datę wspomnienia Wszystkich Wiernych Zmarłych, • mówi z pamięci modlitwę „Wieczny odpoczynek”. • podaje wybrane wydarzenia z życia św. Mikołaja, • mówi z pamięci modlitwę „Niechaj będzie pochwalony Przenajświętszy Sakrament”, • podaje godzinę nabożeństw majowych w swojej parafii, • podaje prawdę, że mama i tata są darem od Boga, • podaje, kiedy świętujemy Dzień Matki i Dzień Ojca, • podaje przykłady dobrego wypoczynku.	• wymienia miejsca wakacyjnego odpoczynku związane z Panem Bogiem, • wyjaśnia, co oznaczają słowa ślubowania, • podaje prawdę, że ucząc się, służy swojej Ojczyźnie, • odpowiada w dialogu na wezwanie „Katechizmu polskiego dziecka”. • wymienia modlitwy, które są odmawiane na różańcu, • podaje prawdę, że w Lourdes Matka Boża prosiła o modlitwę różańcową, • wymienia imiona wybranych świętych, • wymienia przejawy troski i pamięci o zmarłych, • wskazuje, w jaki sposób naśladować dobroć św. Mikołaja, • podaje, kiedy świętujemy Dzień Babci i Dzień Dziadka, • wymienia sposoby okazywania miłości i wdzięczności dziadkom oraz rodzicom, • podaje przykłady miłości i stawiania wymagań ze strony dziadków, • podaje sposoby zaangażowania się dzieci w procesję Bożego Ciała, • układa modlitwę w intencji swoich rodziców, • podaje prawdę, że po trudach nauki nadchodzi czas odpoczynku.	• podaje prawdę, że wydarzenia wakacyjne, ludzie i przyroda są darem Boga, który nas kocha, • wyjaśnia, dlaczego warto prosić Boga o błogosławieństwo, • wyjaśnia, że podczas modlitwy różańcowej wspólnie prosimy Maryję o pomoc, • podaje, jakimi cechami charakteryzuje się święty, • opisuje, jak należy postępować, aby być świętym, • wyjaśnia, czym jest czyściec, • wyjaśnia, dlaczego modlimy się za zmarłych, • opowiada, jak żył św. Mikołaj, • wyjaśnia, że można obdarowywać innych dobrocią (nie tylko materialnie). • wyjaśnia, dlaczego szanujemy dziadków i okazujemy im wdzięczność, • układa modlitwę w intencji swoich dziadków. • wyjaśnia pojęcie „monstrancja”, • wskazuje obecność Boga w codziennych wydarzeniach i w miejscu, w którym żyje, • wyjaśnia wybrane wezwania „Litanii loretańskiej”, • wyjaśnia, co to znaczy, że Maryja jest Królową, • wyjaśnia, dlaczego szanujemy swoich rodziców, • wyjaśnia, że w czasie odpoczynku także można chwalić Boga.	• wyjaśnia, dlaczego należy być wdzięcznym (Bogu i rodzicom) za otrzymane dobro. • podaje prawdę, że podczas modlitwy różańcowej rozważamy wydarzenia z życia Jezusa i Maryi, • opowiada o objawieniu Matki Bożej w Lourdes, • opowiada o życiu św. Dominika Savio oraz św. Franciszka i Hiacynty • Marto, • wyjaśnia sens obdarowywania bez oczekiwania na wdzięczność, • uzasadnia potrzebę obchodów dnia, w którym w szczególny sposób • okazuje się miłość dziadkom oraz rodzicom, • opisuje, jak odbywa się procesja Bożego Ciała, • wyjaśnia pojęcie „Litania loretańska”, • uzasadnia, dlaczego Matka Jezusa jest również naszą Matką.	• uzasadnia wartość modlitwy różańcowej, • wyjaśnia, dlaczego procesja Eucharystyczna odbywa się ulicami miast i wiosek, • wyjaśnia, że figury, obrazy i kapliczki są wyrazem naszej miłości do Maryi, • wyjaśnia, na czym polega chrześcijańskie przeżywanie wolnego czasu.

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY II SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Odkrywam królestwo Boże”
zgodnego z programem nauczania „Zaproszeni na ucztę z Jezusem” nr AZ-1-01/18.

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:
a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:
a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:
a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:
a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
a) posiadł wiedzę i umiejętności z przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania klasy II, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także najtrudniejsze zadania,
c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	**bardzo dobra**	**dobra**	**dostateczna**	**dopuszczająca**	**niedostateczna**
1. Modlitwy, pieśni	• dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania	• dokładna znajomość tekstu, melodii	• dobra znajomość tekstu, melodii	• niezbyt dokładna znajomość tekstu	• fragmentaryczna znajomość tekstu	• brak jakiejkolwiek znajomości tekstu
2. Ćwiczenia w podręczniku	• wykonane wszystkie zadania • staranne pismo • własne materiały • ilustracje itp.	• starannie prowadzony • wszystkie zadania •	• zapis staranny • luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	• ćwiczenia czytelne • braki w zadaniach (do 40% tematów)	• pismo niestaranne • liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	• brak podręcznika
3. Prace domowe	• staranne wykonanie • treści wskazujące na poszukiwania z różnych źródeł • dużo własnej inwencji • twórcze	• merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem • staranne • czytelne • rzeczowe	• wskazują na zrozumienie tematu • niezbyt twórcze	• powiązane z tematem • niestaranne	• widać próby wykonania pracy • na temat	• praca nie na temat • brak rzeczowości w pracy • brak pracy
4. Odpowiedzi ustne	• wiadomości zawarte w podręczniku oraz lekcji • wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język • prawidłowe i swobodne używanie poznanych pojęć	• wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem • odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	• wyuczone na pamięć wiadomości • uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami • potrzebna pomoc nauczyciela	• wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć • odpowiedź niestaranna • częste pytania naprowadzajace	• słabe wiązanie faktów i wiadomości • chaos myślowy i słowny • odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy • dużo pytań pomocniczych	• brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
5. Aktywność	• uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji • korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	• uczeń zawsze przygotowany do lekcji • często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie	• stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	• mało aktywny na lekcjach	• niechętny udział w lekcji	• lekceważący stosunek do przedmiotu.
6. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	• wielokrotnie pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.)	• starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania • przejawia postawę apostolską	• niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • uczestniczy w rekolekcjach szkolnych	•	•	•

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
I. Jezus moim przyjacielem	• opowiada o wakacyjnych przeżyciach, • podaje zasady współpracy obowiązujące w klasie, • mówi z pamięci „Ojcze nasz”, • opowiada przypowieść o natrętnym przyjacielu, • podaje przykłady zgodnej i wspólnej modlitwy, • podaje, że Duch Święty jest Trzecią Osobą Boską, • uzasadnia, że na modlitwie możemy prosić tylko o dobro, • wymienia osoby, z którymi może się modlić.	• wymienia najważniejsze cechy przyjaźni (A.2.1), • wymienia cechy przyjaźni z Jezusem, • podaje prawdę, że Jezus pragnie przychodzić z pomocą potrzebującym (E.1.1), • podaje przykłady powierzania Jezusowi trosk i problemów, • uzasadnia konieczność otwartości serca na spotkanie z Jezusem. • wskazuje, że Duch Święty jest darem Jezusa, (A.5.1).	• wyjaśnia, dlaczego warto prosić Pana Boga, • podaje prawdę, że Jezus dał nam Ducha Świętego, który pomaga nam się modlić, • wymienia, o co prosimy Boga w modlitwie „Ojcze nasz”, • uzasadnia, że modlitwa może być ufną i szczerą rozmową z Bogiem Ojcem, • podaje najważniejsze cechy modlitwy Jezusa (zjednoczenie z Ojcem, ufna rozmowa) (D.3.2).	• podaje warunki skuteczności modlitwy (zgodność z wolą Boga, dobro człowieka) (D.3.3), • wyjaśnia, że podczas wspólnej modlitwy obecny jest Duch Święty.	• wyjaśnia treść modlitwy na rozpoczęcie i zakończenie katechezy.
II. Jezus naucza o królestwie	• opowiada przypowieść o domu na skale i piasku, • wymienia osoby, które mogą mu pomoc w podejmowaniu roztropnych decyzji. • podaje przykłady talentów w swoim życiu, • opowiada przypowieść o skarbie, • wyjaśnia, że to Pan Bóg pomaga być dobrym, • opowiada przypowieść o ziarnku gorczycy.	• uzasadnia, że warto żyć i bawić się roztropnie, • opowiada przypowieść o talentach, • wyjaśnia, że talenty są po to, by dzięki nim czynić dobro, • podaje przykłady możliwości rozwoju swoich umiejętności, • wyjaśnia, co jest skarbem dla chrześcijanina, • podaje przykłady właściwych wyborów dokonywanych przez dzieci, oraz czynionego przez siebie dobra, z którego mogą korzystać inni.	• wyjaśnia, że królestwo Jezusa rządzi się Bożymi prawami, • podaje przykłady budowania królestwa Jezusa w swoim środowisku. • wyjaśnia, że Ewangelia opisuje życie i nauczanie Jezusa, • wyjaśnia, dlaczego Pan Jezus mówił w przypowieściach o królestwie Bożym, • wyjaśnia, czym jest przypowieść, • uzasadnia, że Pan Jezus mówi również do ludzi współczesnych przez słowa Ewangelii.	• wyjaśnia, na czym polegało głoszenie Ewangelii przez Jezusa. • uzasadnia, dlaczego należy dokonywać wyborów tego, co najważniejsze, • wyjaśnia, dlaczego należy uczyć się, jak rozróżniać, co jest cenne, a co mało wartościowe.	• przedstawia i uzasadnia prawdę, że im więcej dobra na świecie, tym bardziej widoczne jest Boże królestwo.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
III. Jezus objawia swoją moc	• podaje przykłady cudów Jezusa, • uzasadnia, że Jezus czyni cuda również dzisiaj, szczególnie w sercach ludzi. • opowiada perykopę o uciszeniu burzy oraz o wskrzeszeniu córki Jaira, • podaje przykłady niesienia pomocy cierpiącemu i potrzebującemu (C.5.2), • podaje przykłady, jak należy pomagać niepełnosprawnym dzieciom, • opowiada o uzdrowieniu niewidomego, • podaje przykłady trudności, z jakimi spotykają się niewidomi, • opowiada o rozmnożeniu chleba, • podaje przykłady dzielenia się pokarmem z potrzebującymi. • mówi z pamięci „Akt wiary”.	• wyjaśnia, co to jest cud, • uzasadnia, że cuda Jezusa są przykładem troski Boga o ludzi (E.1.1), • przedstawia prawdę, że czyniąc cuda, Pan Jezus ukazywał, że jest Synem Bożym i ma władzę nad życiem oraz siłami przyrody, • podaje przykłady, kiedy rodzice proszą Boga o pomoc dla dzieci. • opowiada o uzdrowieniu głuchoniemego chłopca, • opowiada o cudownym połowie ryb, • podaje przykłady, jak Jezus pomaga ludziom współcześnie, • uzasadnia, że Jezus troszczy się o pokarm dla głodnych, • opowiada o Jezusie kroczącym po jeziorze, • uzasadnia moc wiary w Jezusa, • podaje przykłady, czego się boją dzieci.	• opowiada o publicznej działalności Jezusa, • uzasadnia potrzebę zaufania Bogu w trudnych sytuacjach, na które nie mamy wpływu, • wyjaśnia, co to jest wskrzeszenie, • uzasadnia, że warto prosić Jezusa o pomoc, mimo że inni do tego zniechęcają. • uzasadnia, że uzdrowienie chłopca jest przejawem miłości Boga, • uzasadnia, że Jezus pragnie pomagać ludziom, dając obfitość darów, • uzasadnia potrzebę planowania ilości zakupów, • wymienia różne formy pomocy głodującym, • rozróżnia wartość podstawowych posiłków i ulubionych łakoci, • uzasadnia siłę modlitwy w chwilach lęku.	• charakteryzuje postawy apostołów podczas burzy i po jej uciszeniu, • charakteryzuje postawę rodziców proszących Jezusa o pomoc, • charakteryzuje reakcje ludzi na uzdrowienie niewidomego, • wyjaśnia, dlaczego Piotr zaczął tonąć, • formułuje własne akty strzeliste.	• wyjaśnia zasady pomagania osobom niewidomym, • wyjaśnia, że w dobru otrzymywanym od innych można odczytywać dobroć Jezusa.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
IV. Jezus przychodzi zbawić świat	• opowiada o zapowiedzi spełnienia obietnicy Boga w Jezusie Chrystusie przekazanej przez proroków (A.3.4), • podaje prawdę, że Zbawiciel urodzi się w Betlejem, • opowiada o zwiastowaniu Maryi, • wyjaśnia pojęcie: anioł, • wyjaśnia, że Jezus jest Zbawicielem obiecanym przez Boga i zapowiadanym przez proroków, • rozróżnia przedmioty związane z kultem religijnym od rzeczy użytku codziennego, • opowiada o narodzeniu Jezusa, • wymienia zwyczaje świąteczne, • podaje przykłady rodzinnego świętowania Bożego Narodzenia, • opowiada o pokłonie mędrców, • wymienia dary złożone przez mędrców oraz zwyczaje związane z uroczystością Objawienia Pańskiego, • wyjaśnia, że gołębica jest symbolem Ducha Świętego, • wyjaśnia znaczenie słów: „To jest mój Syn umiłowany”.	• opowiada o grzechu pierwszych ludzi, • wyjaśnia prostymi słowami, czym jest grzech i obietnica zbawienia (A.3.4; B.10.4), • uzasadnia, że czynienie dobra to posłuszeństwo wobec Boga, • wyjaśnia, dlaczego ważne jest, by uczyć się odróżniać dobro od zła. • wyjaśnia, kim jest prorok (A.3.4), • wyjaśnia symbolikę roratki. • podaje przykłady duchowego przygotowania na święta Bożego Narodzenia, • wyjaśnia pojęcie zbawienie, • uzasadnia, że w święta Bożego Narodzenia najważniejszy jest Jezus – Syn Boży (B.5.1), • wyjaśnia, kim są poganie, • podaje przykłady, kto współcześnie głosi Dobrą Nowinę o Jezusie. • opowiada o chrzcie Jezusa, • uzasadnia, że podczas chrztu każdy staje się umiłowanym dzieckiem Boga.	• wyjaśnia, kim jest szatan, • wymienia konsekwencje grzechu Adama i Ewy dla wszystkich ludzi. • podaje przykłady, jak być prorokiem we własnym środowisku. • uzasadnia, że Jezus jest Bogiem i człowiekiem, • wyjaśnia znaczenie imienia Jezus, • opowiada o roli Jozefa, którego Bóg wybrał na opiekuna Zbawiciela, • wyjaśnia, że w przyjściu Jezusa na świat najpełniej ujawniła się miłość Boga do człowieka, • wyjaśnia nazwę „uroczystość Objawienia Pańskiego”, • opowiada o poświęceniu kredy i kadzidła w kościele.	• opowiada o roli biblijnych proroków, • wyjaśnia proroctwo Micheasza, • wyjaśnia rolę Maryi w zbawieniu człowieka, • wymienia wydarzenia ukazujące, że Pan Jezus przyszedł zbawić świat, • wyjaśnia znaczenie darów złożonych przez mędrców, • podaje przykłady, jak może rozwijać dar Bożego dziecięctwa.	• wskazuje elementy liturgii świątecznej jako uobecnienie biblijnych wydarzeń,. • opowiada, jak udziela się chrztu, i wskazuje elementy wspólne z chrztem Jezusa.

SEMESTR II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
V. Jezus uczy, jak być dobrym	• opowiada przypowieści: o dwóch synach i pracy w winnicy, o faryzeuszu i celniku, • podaje przykłady postaw na wzór dwóch synów, • opowiada o spotkaniu Zacheusza z Jezusem, • wskazuje, na czym polegała przemiana Zacheusza, • podaje przykłady prawdomówności i uczciwości w swoim życiu, • uzasadnia potrzebę zadośćuczynienia za popełnione zło, • opowiada o pielgrzymowaniu 12-letniego Jezusa do świątyni, • opowiada o uzdrowieniu dziesięciu trędowatych, • wyjaśnia znaczenie słowa „dziękuję”, • mówi z pamięci „Akt miłości”	• uzasadnia konieczność dokonywania wyborów w życiu (C.3.2), • wskazuje, jak należy troszczyć się o dobro wspólne (C.5.1), • wyjaśnia, czym jest pokora, • wyjaśnia, czym jest sumienie i jakie jest jego znaczenie (C.4.1), • uzasadnia potrzebę troski o własne sumienie (C.4.2). • wymienia swoje obowiązki w różnych środowiskach życia, • wyjaśnia, na czym mogło polegać „bycie poddanym” Jezusa wobec Maryi i Jozefa, • wymienia cnoty, które pomagają wypełniać obowiązki. • podaje przykłady niesienia pomocy cierpiącemu (C.5.2), • podaje przykłady, kiedy może i powinien okazywać wdzięczność, • omawia sytuacje, gdy sam otrzymał wyrazy wdzięczności.	• wyjaśnia pojęcie wolności (C.3.1), • wyjaśnia, że przez rodziców i opiekunów Bóg przekazuje nam swoją wolę, • uzasadnia, że każdy ma obowiązki według wieku, • wyjaśnia, na czym polega prawdomówność i uczciwość, • wyjaśnia, dlaczego jeden z uzdrowionych okazał wdzięczność Jezusowi, • uzasadnia potrzebę wdzięczności wobec innych.	• wyjaśnia, na czym polega rachunek sumienia, • uzasadnia, dlaczego nie powinno się oceniać innych, • wyjaśnia, czym jest duchowa przemiana, • wyjaśnia słowa Jezusa „powinienem być w tym, co należy do mego Ojca”, • uzasadnia, że wdzięczność jest wyrazem miłości do Boga za Jego dobroć.	• podaje przykłady (sposoby) kształtowania sumienia. • uzasadnia, dlaczego warto wzorować się na Jezusie w wypełnianiu swoich obowiązków.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VI. Jezus uczy, jak kochać	• podaje przykłady konsekwencji nieprzestrzegania przykazań w życiu codziennym, • wskazuje, że przestrzeganie Bożych praw obowiązuje w świecie realnym i wirtualnym, • podaje przykłady przestrzegania poszczególnych przykazań, • mówi z pamięci przykazanie miłości, • wymienia osoby, którym okazuje miłość, • opowiada historię Samarytanina, • podaje przykłady, kiedy prosi o pomoc, • wyjaśnia znaczenie słów: przepraszam i przebaczam, • podaje przykłady sytuacji, w których przebaczył i otrzymał przebaczenie, • mówi z pamięci „Akt żalu”. • wymienia wybrane dary Ducha Świętego, • wymienia swoje umiejętności, którymi może służyć innym, • uzasadnia potrzebę modlitwy o dary Ducha Świętego (A.5.2).	• opowiada o rozmowie bogatego młodzieńca z Jezusem, • wyjaśnia, dlaczego zachowywanie przykazań jest wyrazem troski o dobro wspólne (C.5.1), • mówi z pamięci przykazania Boże (C.1.1). • wyjaśnia, że przykazania są drogowskazami w życiu (C.1.3), • prezentuje właściwą postawę wobec własnego ciała (C.3.3). • podaje przykłady miłości Jezusa do ludzi, • podaje przykłady osób, które dobrze postępują ze względu na Jezusa (C.3.5), • wyjaśnia, na czym polega obowiązek miłości bliźniego (E.1.5), • wyjaśnia, że miłość bliźniego dotyczy każdego człowieka, • opowiada przypowieść o nielitościwym słudze, • wyjaśnia znaczenie przebaczenia w życiu (E.4.7), • odróżnia mądrość, męstwo i radę od wiedzy, zwykłej odwagi i pouczania innych.	• wyjaśnia, że przykazania uczą szacunku wobec Boga i wskazują, jak oddawać Mu cześć, • wyjaśnia, że zachowywanie przykazań jest wyrazem miłości wobec Jezusa i troski o samych siebie, • uzasadnia, że człowiek, odrzucając przykazania, czyni nieszczęśliwym siebie i innych, • uzasadnia, że ten, kto wierzy, powinien dobrze postępować (C.3.4). • wskazuje, że szacunek wobec innych obowiązuje w świecie realnym i wirtualnym.	• uzasadnia szkodliwość hejtu, • uzasadnia, że przestrzeganie przykazań prowadzi do życia wiecznego, • podaje, kto może przystąpić do spowiedzi, • wyjaśnia, na czym polegają wybrane dary Ducha Świętego, • uzasadnia, że potrzebuje darów Ducha Świętego, by być lepszym i lepiej pomagać innym.	• wyjaśnia, że w sakramencie pokuty Jezus przebacza grzechy i daje pomoc do poprawy. • podaje przykłady owoców daru mądrości, męstwa, rady.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VII. Jezus żyje w Kościele	• opowiada o powołaniu apostołów, • wyjaśnia, że następcami apostołów są biskupi i kapłani, • podaje, kto jest następcą św. Piotra, • wyjaśnia, co to jest łaska Boża, • opowiada o zasadach budowania wieży na podstawie tekstu biblijnego, • wymienia siedem sakramentów, • rozróżnia podczas liturgii słowa pierwsze oraz drugie czytanie i Ewangelię, • wymienia gesty i postawy wykonywane podczas liturgii, • wyjaśnia, jak należy się ubrać na Mszę Świętą, • opowiada biblijną historię datku ubogiej wdowy, • wymienia, kto i za co jest odpowiedzialny we wspólnocie parafialnej, • opowiada o zesłaniu Ducha Świętego (A.4.1), • wymienia znaki i dary Ducha Świętego, • podaje przykłady, z kim może rozmawiać o Jezusie.	• wyjaśnia pojęcie: apostoł (A.3.4), • uzasadnia, że w Kościele jest realizowana misja Chrystusa (A.6.3), • uzasadnia konieczność łaski Bożej do zbawienia (A.6.2), • podaje przykłady sposobów troski o życie w stanie łaski oraz osoby, które pomagają żyć w stanie łaski. • wskazuje, w jaki sposób Bóg jest obecny w sakramentach – KL 7 (B.1.1), • podaje prawdę, że Jezus jest obecny w liturgii Mszy Świętej przez swoje słowo, zgromadzony lud i w osobie kapłana (B.1.1), • opowiada przypowieść o uczcie królewskiej, • podaje prawdę, że Jezus jest obecny w liturgii Mszy Świętej pod postaciami eucharystycznymi (B.1.1), • wymienia przykazania kościelne (E.4.3), • podaje przykłady, jak należy troszczyć się o dobro parafialne (C.5.1), • opowiada o darach Ducha Świętego udzielanych wspólnocie Kościoła (A.5.1), • pamięta nazwę „uroczystość Zesłania Ducha Świętego”. • opowiada, na czym polega sens pracy misjonarza (F.2.1), • podaje przykłady, w jaki sposób dziecko może wspierać misjonarza (F.2.2).	• wyjaśnia, że Chrystus założył swoje królestwo na ziemi, które trwa obecnie w Kościele, • przedstawia osobę Piotra jako Głowę Kościoła, • podaje przykłady udziału dzieci w misji Kościoła. • wyjaśnia, że łaskę uświęcającą otrzymujemy przez chrzest, • wyjaśnia, co pozbawia nas łaski uświęcającej, • uzasadnia, dlaczego mamy obowiązek uczestnictwa w niedzielnej Mszy Świętej, • wymienia przejawy działania Ducha Świętego w Kościele (A.5.2).	• uzasadnia, że dar łaski jest spełnieniem obietnicy obecności Jezusa, • wyjaśnia, że fundamentem budowania życia jest chrzest i otrzymana łaska Boża, • krótko omawia, kto i jakie sakramenty przyjmuje. • wyjaśnia, jak brać czynny udział w liturgii słowa. • porównuje udział we Mszy Świętej do uczty królewskiej, • omawia praktyczną realizację wybranych przykazań kościelnych. • wyjaśnia znaki Ducha Świętego.	• podaje, jakie należy spełnić warunki, by przyjąć poszczególne sakramenty, • wyjaśnia znaczenie przykazań kościelnych (E.4.3), • wyjaśnia, że zesłanie Ducha Świętego jest początkiem działalności Kościoła.

SEMESTR I i II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VIII. Jezus zbawia	• opowiada o cudzie w Kanie Galilejskiej, • podaje przykłady świętych, którzy poprzedzili nas w drodze do nieba, • opowiada o pracy nauczyciela, • podaje przykłady, za co może być wdzięczny nauczycielom i pracownikom szkoły, • wyjaśnia, że Bóg podarował nam Ojczyznę, • wymienia symbole narodowe i wyjaśnia ich znaczenie, • wyjaśnia, że Jezus jest Królem świata i sprawiedliwym sędzią, • podaje, kiedy rozpoczyna się Wielki Post i jak długo trwa, • wymienia nazwy nabożeństw wielkopostnych, • mówi z pamięci modlitwy z nabożeństwa drogi krzyżowej, • opowiada o wjeździe Jezusa do Jerozolimy, • wymienia zwyczaje związane z Niedzielą Palmową i je omawia, • opowiada o wydarzeniach związanych ze zmartwychwstaniem Jezusa (A.4.1), • wyjaśnia znaczenie pokarmów ze święconki, • mówi z pamięci „Akt nadziei”.	• opowiada o objawieniach Matki Bożej w La Salette, • wyjaśnia, jak modlić się na różańcu, • wyjaśnia, że Maryja zachęca nas do wypełniania poleceń Jezusa, • podaje prawdę, że Bóg chce dać nam miejsce w niebie, • wymienia, co pomaga w stawaniu się świętym. • wyjaśnia, że Jezus jako dziecko też się uczył i miał nauczycieli, • opowiada o raju, który Bóg przygotował dla pierwszych ludzi, • opowiada o powtórnym przyjściu Pana Jezusa (A.6.1), • na podstawie tekstu biblijnego wymienia sposoby pomocy potrzebującym, • wyjaśnia, że Jezus z miłości cierpiał za grzechy wszystkich ludzi (B.11.2), • wskazuje, w jaki sposób może wyrazić wdzięczność Jezusowi za Jego cierpienie (A.4.3), • podaje prawdę, że Jezus oddał swoje życie z miłości do ludzi (B.11.2), • uzasadnia zbawczy sens śmierci Jezusa (E.1.1), • wyjaśnia, że Bóg udziela ludziom przebaczenia za pośrednictwem Jezusa (E.4.7), • opowiada o objawieniach św. Faustyny.	• wymienia tajemnice radosne i bolesne różańca, • wyjaśnia, że zwracamy się do Jezusa za pośrednictwem Maryi, • wskazuje sytuacje, w których może się modlić tajemnicami radosnymi i bolesnymi. • charakteryzuje życie wybranych świętych, • uzasadnia, że bez nauczycieli uczniom trudno byłoby zdobywać wiedzę, • podaje przykłady, jak ludzie mogą przygotować się na powtórne przyjście Chrystusa, • opowiada o liturgii Środy Popielcowej, • wyjaśnia, co to jest nawrócenie, • wyjaśnia, dlaczego Jezus był witany jako Król, • podaje najważniejsze cechy modlitwy Jezusa (zjednoczenie z Ojcem, ufność) (D.3.2), • wyjaśnia, na czym polega post i wstrzemięźliwość od pokarmów mięsnych, oraz podaje, kogo one obowiązują, • ukazuje związek pomiędzy obchodami świąt Zmartwychwstania Pańskiego a obecnością w nich Jezusa (B.5.1), • wyjaśnia znaczenie śpiewu „Alleluja”.	• uzasadnia, dlaczego mamy obowiązek uczciwej pracy (nauki) dla Ojczyzny, • interpretuje perykopę o sądzie ostatecznym, • wyjaśnia, na czym polega czujność w oczekiwaniu na koniec świata. • wyjaśnia, że Wielki Post jest czasem pracy nad sobą, • opowiada o wybranych wydarzeniach z drogi krzyżowej Jezusa, • omawia przebieg nabożeństwa drogi krzyżowej, • „Ojcze, przebacz im…”, • wyjaśnia znaki i symbole związane ze zmartwychwstaniem Jezusa, • wyjaśnia, na czym polega miłosierdzie, • opisuje obraz „Jezu, ufam Tobie”.	• podaje, że prawa zapisane są w dokumencie nazywanym Konstytucją, • uzasadnia, że przyjmując trudności, naśladujemy Pana Jezusa w niesieniu krzyża, • wyjaśnia słowa Jezusa, • opowiada o liturgii wielkanocnej (rezurekcja).

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
	• podaje prawdę, że Jezus dał nam Maryję za Matkę, • wymienia sposoby oddawania czci Matce Bożej, • podaje przykłady sposobów okazywania wdzięczności rodzicom, • opowiada o spotkaniu dwóch matek – Elżbiety i Maryi, • wyjaśnia, że w Boże Ciało Pan Jezus wychodzi zobaczyć nasze życie i nasze domy.	• opisuje obraz Matki Bożej Częstochowskiej, • wymienia i wyjaśnia wybrane wezwania litanii loretańskiej. • wspomina o Zachariaszu, który troszczył się o małego Jana, • wskazuje, jak należy się troszczyć o dobro rodzinne (A.5.1). • podaje prawdę, że Jezus jest obecny pod postaciami eucharystycznymi, • podaje przykłady czynnego uczestnictwa w procesji.	• wyjaśnia, na czym polega królowanie Matki Bożej w Polsce, • uzasadnia, że rodzicom należy okazywać miłość i szacunek. • uzasadnia, dlaczego podczas procesji najważniejszy jest Najświętszy Sakrament, • opowiada o procesji Bożego Ciała.	• opowiada o uroczystości Matki Bożej Królowej Polski, • wyjaśnia, na czym polega macierzyństwo i ojcostwo.	

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY IV SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Miejsca pełne BOGActw” nr AZ-21-02/12-KI-1/12
zgodnego z programem nauczania „Odkrywamy tajemnice Bożego świata” nr AZ-2-02/12

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:
a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:
a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:
a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:
a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
a) posiadł wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	**bardzo dobra**	**dobra**	**dostateczna**	**dopuszczająca**	**niedostateczna**
1. Cytaty z Pisma Świętego. Modlitwy, pieśni	• dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza)	• dokładna znajomość cytatów z lekcji	• przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami	• niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu	• skojarzenia z treścią cytatu	• brak jakiejkolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przedmiotowy (zeszyt ćwiczeń)	• wszystkie tematy • zapisy • prace domowe • staranne pismo • własne materiały • ilustracje itp.	• starannie prowadzony • wszystkie tematy i notatki • prace domowe	• zeszyt staranny • luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	• zeszyt czytelny • braki notatek, prac domowych (do 40% tematów)	• pismo niestaranne • liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	• brak zeszytu
3. Prace domowe	• staranne wykonanie • treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach • dużo własnej inwencji • twórcze	• merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem • staranne • czytelne • rzeczowe	• wskazują na zrozumienie tematu • niezbyt twórcze	• powiązane z tematem • niestaranne	• widać próby wykonania pracy • na temat	• praca nie na temat • brak rzeczowości w pracy • brak pracy
4. Testy i sprawdziany	• wszystkie polecenia wykonane poprawnie • rozwiązane też zadanie dodatkowe	• 75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) • 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe)	• 75% zadań podstawowych • 50% wymagań • rozszerzających	• 75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji)	• 50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych	• poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
5. Odpowiedzi ustne	• wiadomości zawarte w podręczniku i zeszycie uzupełnione wiedzą spoza programu • wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język • używanie pojęć	• wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem • odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	• wyuczone na pamięć wiadomości • uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami • potrzebna pomoc nauczyciela	• wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć • odpowiedź niestaranna • częste pytania naprowadzajace	• słabe wiązanie faktów i wiadomości • chaos myślowy i słowny • odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy • dużo pytań pomocniczych	• brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych

6. Aktywność	• uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji • korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	• uczeń zawsze przygotowany do lekcji • często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie	• stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	• mało aktywny na lekcjach	• niechętny udział w lekcji	• lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	• wiele razy pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) • reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie)	• starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania • przejawia postawę apostolską	• niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
I. Wielki kosmos i moje podwórko	– wymienia miejsca odwiedzane podczas wakacji – wymienia zjawiska i stworzenia, które obserwuje w przyrodzie – wie, że wszystko, co istnieje, jest dobre, bo pochodzi od Boga – wie, że Biblia zawiera słowo kochającego Boga, który stworzył świat	– wskazuje przykłady obecności Boga w przyrodzie – rozpoznaje w pięknie przyrody stwórcze dzieło Boga – wie, że o stworzeniu świata dowiadujemy się z Biblii – określa znaczenie słowa „Biblia” – wyjaśnia, dlaczego Biblia jest księgą świętą – wie, że treść Starego Testamentu dotyczy wydarzeń od stworzenia świata i przygotowuje do narodzenia Pana Jezusa – zna treść biblijnego fragmentu o raju (Rdz	– chętnie opowiada swoje wakacyjne wspomnienia – interpretuje proste teksty biblijne mówiące o stworzeniu – układa własną modlitwę dziękczynną za dzieło stworzenia – potrafi wyjaśnić, dlaczego pierwszą część Pisma Świętego nazywamy Starym Testamentem, a drugą Nowym Testamentem – wskazuje „dobre miejsca” w swoim otoczeniu	– wypowiada modlitwę dziękczynną za napotkane piękno i doświadczone dobro – wyraża zainteresowanie tekstami biblijnymi – uzasadnia, że słowo Boże zawarte w Piśmie Świętym jest dla nas przewodnikiem na drodze do wiecznego szczęścia – uzasadnia, że warunkiem szczęścia jest otrzymywanie	– wyraża odpowiedzialną troskę o przyrodę.

	– wyraża szacunek względem Biblii jako księgi o miłości Boga do człowieka – wymienia miejsca, w których czuje (czuł) się szczęśliwy – wymienia osoby, którym zawdzięcza swoje poczucie szczęścia – wie, że grzech niszczy przyjaźń człowieka z Bogiem – wie, że Bóg poszukuje ludzi, którzy od Niego odeszli i pragnie ich zbawienia – podaje zasady odprawiania dziewięciu pierwszych piątków miesiąca – potrafi posługiwać się książeczką pierwszopiątkową (zaznaczyć pierwsze piątki kolejnych miesięcy) – potrafi modlić się na różańcu	2,8-10.15) – podaje przykłady zachowań, które niszczą poczucie szczęścia – zna treść biblijnego opowiadania o grzechu pierwszych ludzi – własnymi słowami wypowiada treść Bożej obietnicy Rdz 3,14-15 – wie, że zapowiedź przyjścia Zbawiciela jest wyrazem miłości Boga do człowieka – zna uczynki miłosierdzia co do duszy – pamięta i rozumie treść Mt 11,28 – wymienia najważniejsze obietnice Jezusa objawione św. M. Alacoque – wyraża pragnienie korzystania z obietnic Jezusa – wie, że Matka Boża objawiała się w Fatimie co miesiąc od 13 V do 13 X 1917 r. – podaje imiona dzieci fatimskich i opowiada o ich spotkaniu z Maryją – rozpoznaje i opisuje figurę Matki Bożej Fatimskiej	– na podstawie tekstu biblijnego wyjaśnia, na czym polegało szczęście ludzi w raju – interpretuje biblijne opowiadanie o grzechu pierwszych ludzi – przeprasza Boga w modlitwie za swoje grzechy – interpretuje tekst Protoewangelii Rdz 3,14-15 – wyjaśnia, na czym polega zbawienie – umie zastosować uczynki miłosierdzia w sytuacjach typowych – potrafi określić, za co chce wynagrodzić Jezusowi, podejmując praktykę pierwszych piątków – podejmuje postanowienie korzystania w pierwsze piątki z sakramentu pokuty i Eucharystii i z zaangażowaniem je realizuje – omawia treść przesłania Matki Bożej w Fatimie – wyraża szacunek dla Matki Bożej, spełniając jej prośbę wypowiedzianą w Fatimie (chętnie modli się na różańcu)	i okazywanie miłości – wyjaśnia, na czym polega zło każdego grzechu – umie zastosować uczynki miłosierdzia w sytuacjach problemowych – definiuje pojęcia: cichy i pokorny, zadośćuczynienie, wynagrodzenie – wyjaśnia znaczenie modlitwy różańcowej w nawiązaniu do objawień fatimskich	
II. Szlak patriarchów	– wymienia powody, z jakich ludzie zmieniają miejsce zamieszkania – uzasadnia, dlaczego Kanaan jest ziemią świętą – podaje powody osiedlania się Izraelitów w Egipcie – wie, że po śmierci Józefa Izraelici byli zmuszani do niewolniczej pracy i prosili Boga o pomoc	– wymienia Boże obietnice dane Abrahamowi – wymienia potomków Abrahama (Izaak i Jakub, który miał 12 synów) – zna historię tworzenia się narodu izraelskiego (wybranego), – podaje przykłady ludzi z własnego regionu, którzy zasłużyli się dla dobra Ojczyzny – charakteryzuje rolę Józefa (syna Jakuba) na dworze faraona – wie, że Mojżesz był Izraelitą wychowanym na dworze faraona i że Bóg powierzył mu wyprowadzenie swego ludu z niewoli	– interpretuje obietnice, jakie Bóg dał Abrahamowi – charakteryzuje wartość ziemi Kanaan dla potomków Abrahama – charakteryzuje niewolniczą pracę Izraelitów w Egipcie – wyjaśnia, że Boża interwencja jest odpowiedzią na modlitwę Izraelitów – wyjaśnia znaczenie przejścia Izraelitów przez Morze Czerwone w ucieczce przed wojskiem faraona – opisuje reakcję Izraelitów na trudy	– charakteryzuje postawę Abrahama wobec Bożego słowa – wyjaśnia znaczenie zbudowania ołtarza dla Pana – dba o własny rozwój dla dobra Ojczyzny – wyjaśnia, dlaczego Izraelici w Egipcie stali się niewolnikami – sprzeciwia się wszelkiej krzywdzie i	

	– opowiada historię przejścia Izraelitów przez Morze Czerwone – charakteryzuje niebezpieczeństwa czyhające na pustyni – wyjaśnia znaczenie słowa „przykazanie” (to, co przykazane, nakazane) i wymienia Boże przykazania – wymienia miejsca, w których chrześcijanin doświadcza szczególnej bliskości Boga – wymienia powody, dla których ludzie odwiedzają cmentarze – wymienia ostateczne rzeczy człowieka – wymienia wartości, dla których ludzie gotowi są poświęcić własne życie – podaje przykłady ludzkich osądów oraz spraw rozstrzyganych w procesach sądowych – wie, że w okresie Adwentu przygotowujemy się na przyjście Zbawiciela – wie, co to są postanowienia adwentowe	– wymienia zjawiska, którymi posłużył się Bóg, karząc Egipcjan – wymienia przejawy Bożej opieki nad Izraelitami podczas wędrówki przez pustynię (nakarmienie przepiórkami i manną, woda ze skały) – wymienia sytuacje, w których powinien zwracać się do Boga z prośbą o pomoc – wie, że Bóg dał ludziom przykazania na górze Synaj i zobowiązał do ich przestrzegania – wie, że Namiot Spotkania, czyli Przybytek, był przenośną świątynią w obozie Izraelitów podczas ich wędrówki przez pustynię – wie, że w Namiocie Spotkania znajdowała się Arka Przymierza – złocona przenośna skrzynia, w której przechowywano tablice Bożych przykazań – wyjaśnia znaczenie sakramentu pokuty i pojednania dla chrześcijanina – wyjaśnia pojęcia: czyściec, niebo, piekło – wyjaśnia chrześcijańskie znaczenie dni 1 i 2 listopada – wyraża modlitewną troskę o zmarłych – wskazuje miejsca pamięci poświęcone bohaterom w swoim środowisku i kraju – uzasadnia, dlaczego oddajemy cześć bohaterom narodowym – na podstawie tekstu Mt 25,31-46 wymienia postawy i zachowania nagradzane przez Boga i te, które zasługują na potępienie – zna treść biblijnego fragmentu Iz 63,16b.19b; 64,4.7 – charakteryzuje postawę człowieka, który się nawraca	wędrówki przez pustynię – uzasadnia, że każde z Bożych przykazań jest ważne i żadnego nie wolno lekceważyć – wyraża przekonanie, że dobro jest owocem przestrzegania Bożych przykazań – omawia niewierności Izraelitów wobec Boga pod górą Synaj – uzasadnia, dlaczego modlimy się przy grobach zmarłych – uzasadnia obowiązek troski o groby naszych bliskich, a także nieznanych nam zmarłych – uzasadnia, że miłość Ojczyzny oraz pamięć o jej bohaterach jest naszym obowiązkiem – wyraża szacunek dla miejsc pamięci o bohaterach – wyjaśnia różnice między sądem Bożym, a ludzkimi sądami – interpretuje tekst biblijny Iz 63,16b.19b; 64,4.7 jako wezwanie do nawrócenia i oczekiwania na przyjście Jezusa – podejmuje konkretne postanowienia przemiany życia	niesprawiedliwości – uzasadnia, że w sytuacji bez wyjścia Bóg znajduje rozwiązanie – wyraża gotowość pomocy innym w ich trudnych sytuacjach – charakteryzuje Boże obietnice związane z wypełnianiem przykazań – wyjaśnia znaczenie Namiotu Spotkania dla Mojżesza i całego ludu izraelskiego (Mojżesz rozmawiał tam z Bogiem, prosząc Go o przebaczenie niewierności ludu) – wdraża w życie praktykę „namiotu spotkania”, starając się o jej systematyczność – wyraża szacunek dla zmarłych, dbając o ich groby – wyraża gotowość rezygnacji z tego, co przyjemne, na rzecz tego, co pożyteczne lub konieczne – charakteryzuje Bożą sprawiedliwość – stara się o powściągliwość w osądzaniu innych ludzi	
III. Ziemia Bożej obietnicy	– wie, że Arka Przymierza była dla Izraelitów znakiem obecności Boga (przechowywano w niej tablice Bożych przykazań)	– opowiada o przejściu Izraelitów przez Jordan – wskazuje przeszkody, jakie w swoim życiu może pokonać z Bożą pomocą – opowiada o zdobyciu Jerycha przez	– wyjaśnia znaczenie przekroczenia Jordanu w wędrówce do Ziemi Obiecanej (spełnienie Bożej obietnicy), – na podstawie tekstu biblijnego	– określa, w jaki sposób Bóg pomaga nam w pokonywaniu przeszkód spotykanych na drodze do nieba – prezentuje postawę	– wyraża troskę o swój parafialny kościół oraz

	– wie, że Bóg pomaga ludziom, gdy wypełniają Jego wolę – wie, że król Dawid pokonał wrogów Izraela i przeniósł Arkę Przymierza do Jerozolimy – podaje przykłady spraw w swoim życiu, o których powinien rozmawiać z Bogiem – uzasadnia potrzebę posiadania budowli (kościołów), w których oddajemy cześć Bogu – wskazuje sposoby łagodzenia konfliktów między ludźmi – wie, że Bóg wychowuje swój lud również poprzez karcenie	Izraelitów – wymienia ważne wydarzenia w dziejach Izraela po zajęciu ziemi Kanaan – wyjaśnia, na czym polega panowanie Boga w naszym życiu – wie, że świątynię w Jerozolimie wybudował Salomon – wskazuje, co zastąpiła świątynia i dlaczego – zna tekst biblijny mówiący o sercu chrześcijanina jako świątyni Ducha Świętego – wie, że 10 pokoleń Izraela zbuntowało się przeciw pokoleniu Judy – wie, że w wyniku podziału kraju powstały dwa państwa: Królestwo Judy i Królestwo Izraela – ceni zgodne współdziałanie w grupie koleżeńskiej – opowiada o wygnaniu babilońskim i powrocie Izraelitów z niewoli – wyjaśnia porównanie grzechu do niewoli, a nawrócenia do powrotu z niej	wyjaśnia, na czym polega burzenie duchowych murów (grzechu), – interpretuje ponoszone przez Izraelitów klęski w walkach z nieprzyjaciółmi jako Bożą karę za ich niewierności wobec Boga – wyjaśnia znaczenie wprowadzenia Arki Przymierza do Jerozolimy – charakteryzuje znaczenie świątyni dla narodu izraelskiego – wyjaśnia, dlaczego doszło do podziału królestwa izraelskiego – interpretuje niewolę babilońską jako skutek odwrócenia się Izraelitów od Boga	sumienności, szacunku, dobroci w drodze do nieba – uzasadnia konieczność wypełniania woli Bożej w zdobywaniu cnót i kształtowaniu charakteru – uzasadnia wartość i potrzebę wypełniania woli Bożej – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że serce chrześcijanina jest Bożą świątynią – uzasadnia, że brak porozumienia między ludźmi, szczególnie poczucie niesprawiedliwości, prowadzi do bolesnych podziałów – wyjaśnia porównanie grzechu do zniszczenia świątyni własnego serca, a nawrócenie do jej odbudowy	o świątynię swego serca – wyraża troskę o sprawiedliwość i zgodę, przyczyniając się do łagodzenia konfliktów w swoim otoczeniu
IV. Szlak Pana Jezusa (tematy 26-31)	– wie, że dialog Maryi z Aniołem zawiera się w modlitwie „Anioł Pański” – wie, że mieszkająca w Ain Karim Elżbieta była krewną Maryi i spodziewała się dziecka – opisuje warunki w jakich narodził się Jezus – wie, że Jezus jest Synem Boga urodzonym przez Maryję – wymienia członków Świętej Rodziny – wie, że św. Józef był opiekunem Jezusa – wymienia praktyki	– wie, że w Nazarecie mieszkała Maryja i tam odwiedził ją Anioł Gabriel – mówi z pamięci modlitwę „Anioł Pański” – podaje motywy odwiedzin Maryi u Elżbiety – wie, że ze słów, jakimi Elżbieta pozdrowiła Maryję (wraz ze słowami Anioła), zbudowana jest modlitwa „Pozdrowienie Anielskie” – uzasadnia potrzebę częstego przystępowania do Komunii Świętej, łącząc tę praktykę z chętną pomocą bliźnim – wie, że Maryja z Józefem wyruszyli do Betlejem z powodu ogłoszonego spisu ludności – orientuje się w odległości między Nazaretem a Betlejem – wymienia miejsca pobytu Świętej Rodziny po ucieczce z Betlejem	– pokazuje na mapie Nazaret – w modlitwie „Anioł Pański” wskazuje słowa pochodzące z Pisma Świętego – wyraża gotowość dzielenia się wiadomością o bliskim przyjściu Zbawiciela – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia pośpiech i radość Maryi wędrującej do Ain Karim – w tekście modlitwy „Pozdrowienie Anielskie” wskazuje słowa, którymi Elżbieta powitała Maryję – omawia okoliczności narodzenia Jezusa – wymienia osoby, które przyszły do Dzieciątka i oddały Mu pokłon	– wyjaśnia, że Bóg zapowiadając narodzenie Zbawiciela realizuje obietnicę Protoewangelii – wyjaśnia słowa modlitwy „Anioł Pański” – na podstawie mapy i fotografii charakteryzuje drogę między Nazaretem i Ain Karim – wyraża gotowość naśladowania Maryi w Jej służbie, chętnie pomaga innym – wyjaśnia, co oznaczał pokłon oddawany Jezusowi – podaje „sposoby	

	religijne, które są jego obowiązkiem – na podstawie tekstu Mt 3,13-17 opowiada o chrzcie Jezusa	– określa swoje zadania w rodzinie – wie, że obowiązek pielgrzymowania do świątyni dotyczył Izraelitów od 13. roku życia – na podstawie tekstu biblijnego opowiada o pielgrzymce Świętej Rodziny do świątyni – wymienia, kto objawił się w czasie chrztu Jezusa – podaje datę i miejsce swojego chrztu	– okazuje szacunek ludziom ubogim – wyjaśnia, na czym polegało życie ukryte Pana Jezusa – rzetelnie wypełnia obowiązki domowe i modli się za swoją rodzinę – wyjaśnia różnicę między pielgrzymką a wycieczką – określa hierarchię wartości w swoim życiu – wyraża troskę o wypełnianie praktyk religijnych, uznając je za swój obowiązek – wyjaśnia, co to znaczy być dzieckiem Bożym – potrafi złożyć wyznanie wiary według obrzędów chrztu – pokazuje na mapie rzekę Jordan	uświęcania się w życiu rodzinnym” – wyjaśnia słowa Jezusa „Powinienem być w tym, co należy do mego Ojca” – charakteryzuje dary otrzymane na chrzcie – wyraża wdzięczność za chrzest i związane z nim łaski	

SEMESTR II

DZIAŁ	**OCENA**				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
IV. Szlak Pana Jezusa (tematy 32-39)	– wie, że Jezus dużo się modlił, a góra była ulubionym miejscem Jego modlitwy – zna treść perykopy o uciszeniu burzy (Mk 4,35-41) – zna treść perykopy o uzdrowieniu sługi setnika – wie, że przed przyjęciem Najświętszego Sakramentu konieczne jest „uzdrowienie duszy” – zna treść perykopy o cudownym rozmnożeniu chleba (Łk 9,12-17) – wymienia sposoby	– wie, że modlitwą Jezus poprzedzał nauczanie tłumów i uzdrawianie chorych. – uzasadnia, że modlitwa pomaga w czynieniu dobra – określa, czym jest cud i opatrzność Boża – wie, że do prośby o cud potrzebna jest wiara – wyjaśnia, kim był setnik – powtarza z pamięci słowa setnika: „Panie, nie jestem godzien…” i podaje, w którym momencie Mszy Świętej je wypowiadamy – wie, że cudowne rozmnożenie chleba jest zapowiedzią Eucharystii – uzasadnia konieczność dzielenia się chlebem z głodnymi – prezentuje postawę szacunku wobec chleba – wymienia świadków i miejsce przemienienia Pana Jezusa	– na podstawie tekstu biblijnego (Łk 6,12-13.17-19) wyjaśnia, w jakim celu tłumy przychodziły do Jezusa – wyraża troskę o systematyczność osobistej modlitwy, uwzględniając ją w planie swojego dnia – interpretuje biblijną perykopę o uciszeniu burzy – na podstawie biblijnego tekstu uzasadnia, że cud jest owocem wiary – wyraża troskę o zdrowie swojej duszy przez codzienny rachunek sumienia i systematyczną spowiedź – interpretuje perykopę o cudownym rozmnożeniu chleba – uzasadnia potrzebę modlitwy i Eucharystii by stawać się coraz lepszym	– wyjaśnia religijne znaczenie góry i równiny w życiu chrześcijanina – potrafi odnieść pojęcie burzy do trudności życiowych – dostrzega obecność Jezusa w swoim życiu i zwraca się do Niego z prośbą o pomoc w sytuacji lęku – wyjaśnia, na czym polega zdrowie duszy i w jaki sposób powinniśmy o nie dbać – wyjaśnia związek rozmnożenia chleba z	– okazuje wrażliwość na ludzkie cierpienie, niosąc pomoc chorym i niepełnosprawnym oraz modląc się w ich intencji – świadomie podejmuje trud pokonywani

	poszanowania chleba – zna treść perykopy o przemienieniu Pana Jezusa – wyjaśnia pojęcie: błogosławiony – wymienia kilka wybranych błogosławieństw – zna treść perykopy o wskrzeszeniu Łazarza – wie, że Maryja przedstawiła się św. Bernadecie słowami: „Jestem Niepokalanym Poczęciem” oraz wzywała do modlitwy i pokuty w intencji nawrócenia grzeszników	– wie, że na górze Tabor Jezus objawił swą Boską chwałę – interpretuje jedno z ośmiu błogosławieństw – wymienia postawy niezbędne by zostać błogosławionym – wie, że rodzeństwo Łazarz, Marta i Maria byli przyjaciółmi Jezusa mieszkającymi w Betanii – wie, że wskrzeszenie Łazarza zapowiada zmartwychwstanie – zna historię objawień Matki Bożej w Lourdes – rozpoznaje figurę Niepokalanej z Lourdes	– sporządza plan przemiany życia – ilustruje plastycznie wybrane błogosławieństwo – interpretuje słowa Jezusa „Ja jestem zmartwychwstaniem…” – wskazuje na mapie Betanię – wyraża wiarę w zmartwychwstanie i życie wieczne, powierzając Jezusowi siebie oraz swoich bliskich zarówno żyjących, jak i zmarłych – wie, że w miejscu objawienia jest obecnie znane sanktuarium, do którego licznie pielgrzymują chorzy z całego świata i wielu z nich zostało cudownie uzdrowionych – wyraża szacunek wobec chorych i niepełnosprawnych oraz chętnie spieszy im z pomocą	Eucharystią – wyraża sprzeciw wobec braku szacunku dla chleba – wyraża wrażliwość wobec głodu innych, dzieląc się swoim pożywieniem – wyjaśnia znaczenie Bożych słów wypowiedzianych podczas przemienienia Jezusa – przedstawia w scence wybrane błogosławieństwo – wyjaśnia różnice między wskrzeszeniem i zmartwychwstaniem – wyjaśnia treść przesłania Matki Bożej z Lourdes	a życiowych problemów zgodnie z nauką Jezusa zawartą w błogosławieństwach
V. Droga pokuty	– wie, że Środa Popielcowa rozpoczyna okres Wielkiego Postu – wyjaśnia znaczenie posypania głów popiołem – wymienia pokusy stawiane Jezusowi przez szatana – podaje, gdzie i kiedy zostały ustanowione sakramenty Eucharystii i kapłaństwa – wyraża szacunek wobec kapłanów – zna treść perykopy o modlitwie w Ogrójcu – opisuje proces Jezusa – wie, że Jezus niósł krzyż ulicami Jerozolimy – opowiada ostatnie wydarzenia przed śmiercią	– zna treść biblijnego wezwania do nawrócenia i postu (Jl 2,12-13) – wykazuje chęć przemiany życia – uzasadnia konieczność modlitwy i wyrzeczenia w walce z pokusami – zna treść perykopy o ustanowieniu Eucharystii i kapłaństwa 1 Kor 11,23-27 – podaje nazwy miejsca modlitwy Jezusa – nazywa własne trudności podając je w intencji modlitwy – wymienia osoby biorące udział w procesie Jezusa – potrafi zająć właściwe stanowisko wobec oskarżycieli Jezusa – kieruje się prawdą i miłością w relacjach z innymi – wymienia najważniejsze wydarzenia oraz spotkane osoby podczas drogi krzyżowej Jezusa – wyjaśnia, dlaczego Jezus przyjął krzyż – zna treść perykopy o śmierci Jezusa (Łk	– potrafi wskazać kilka dobrych czynów, które należy praktykować w Wielkim Poście – podejmuje zobowiązanie wyrzeczenia wielkopostnego – definiuje pojęcia: kuszenie, pokusa, post, wstrzemięźliwość, szatan – wyjaśnia, jak rozumie opisane w perykopie pokusy – podejmuje wyrzeczenia w czasie Wielkiego Postu – powtarza z pamięci słowa konsekracji – uzasadnia, że Msza Święta jest pamiątką Ostatniej Wieczerzy – wyjaśnia, na czym polegało spełnienie przez Jezusa woli Ojca – wskazuje prawdziwe i fałszywe strony procesu Jezusa – wymienia stacje drogi krzyżowej – wyraża gotowość czynnego uczestnictwa w nabożeństwach drogi	– wyjaśnia, na czym polega nawrócenie i post – wymienia okresy roku liturgicznego, kiedy obowiązuje chrześcijanina post i wstrzemięźliwość – charakteryzuje znaczenie sakramentów Eucharystii i kapłaństwa w życiu chrześcijańskim – modli się w intencji kapłanów – podejmuje próbę trudnej modlitwy Jezusa i uczy się wcielać ją w życie zwłaszcza w trudnych chwilach – uzasadnia, dlaczego prawda i miłość są podstawą życia chrześcijanina	– wyraża sprzeciw wobec aktów poniżania krzyża, staje w obronie znaków wiary – chętnie uczestniczy w modlitewnym czuwaniu przy Grobie Pańskim

	Jezusa – zna treść perykopy o złożeniu Jezusa do grobu (Mt 27,57-61)	23,33-34.44-46) – wyjaśnia znaczenie symboliki krzyża dla chrześcijanina – prezentuje postawę szacunku wobec krzyża jako znaku wiary i ofiary Chrystusa – wie, kim był Józef z Arymatei – opisuje postępowanie kobiet przy grobie Jezusa	krzyżowej – wyjaśnia, jakie znaczenie ma dla chrześcijan śmierć Jezusa na krzyżu – wyjaśnia sposób grzebania zmarłych w czasach Jezusa	– upomina kolegów, którzy kłamią – potrafi odnieść wydarzenia drogi krzyżowej Jezusa do swoich „krzyży” – uzasadnia chrześcijańską tradycję czuwania przy grobie Pana Jezusa	
VI. Szlak nowego życia	– zna treść perykopy o pustym grobie (Mt 28,1-10) – wymienia główne części Mszy Świętej – wie, że podczas Mszy Świętej Chrystus rozmawia z nami i karmi nas swoim Ciałem – zna treść perykopy (J 20,19-23) – zna treść perykopy o wniebowstąpieniu Dz 1,8-12 – wie, że Jezus przed wniebowstąpieniem zobowiązał swych uczniów, by byli Jego świadkami „aż po krańce ziemi” – zna treść perykopy o uwięzieniu i uwolnieniu św. Piotra – podaje przykłady współczesnych apostołów i misjonarzy – wymienia różne określenia nieba (dom Ojca, wieczne zbawienie, raj, życie wieczne z	– wie, że pusty grób Jezusa znajduje się w Jerozolimie i jest najważniejszym miejscem dla wszystkich chrześcijan, świadkiem zmartwychwstania – wyjaśnia, dlaczego chrześcijanie świętują niedzielę – zna treść perykopy o uczniach z Emaus – uzasadnia, dlaczego kapłani mają władzę odpuszczania grzechów – wyraża gotowość systematycznego korzystania z sakramentu pokuty – wymienia sposoby świadczenia o Jezusie – świadomie wypowiada prośbę o powtórne przyjście Jezusa zawartą w modlitwie „Ojcze nasz” – „Przyjdź Królestwo Twoje” – stara się sumiennie wykonywać swoje obowiązki szkolne i domowe – określa, na czym polega modlitwa wstawiennicza – określa potrzebę naśladowania Piotra w trwaniu przy Chrystusie – wymienia kraje, w których św. Paweł głosił Chrystusa – uzasadnia potrzebę włączenia się w realizację apostolskiej misji – na podstawie tekstu biblijnego J 14,1-6 wyjaśnia rolę Chrystusa w naszej wędrówce do domu Ojca	– uzasadnia, że uczestnictwo w niedzielnej Mszy Świętej jest wyznaniem wiary w zmartwychwstanie – wskazuje w perykopie dwa etapy rozpoznawania Chrystusa: rozmowę w drodze (wyjaśnianie Pism) i wspólny posiłek (łamanie chleba) w Emaus – mówi z pamięci słowa ustanowienia sakramentu pokuty i pojednania – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że chrześcijanin powinien łączyć wypełnianie swych codziennych obowiązków z „patrzeniem w niebo”, czyli modlitwą i oczekiwaniem na powtórne przyjście Jezusa – dba o czystość serca jako wyraz tęsknoty i gotowości na spotkanie z Chrystusem. – wyjaśnia przyczynę uwięzienia św. Piotra – charakteryzuje trudności, z jakimi spotykał się św. Paweł w realizacji apostolskiej misji – charakteryzuje pracę współczesnych misjonarzy – interpretuje życie chrześcijańskie jako wędrowanie do domu Ojca	– odważnie wyznaje swoją wiarę w zmartwychwstałego Jezusa – na podstawie biblijnej perykopy uzasadnia, że do poznawania Chrystusa konieczne jest czytanie i wyjaśnianie Pisma Świętego oraz przystępowanie do Komunii Świętej – na podstawie biblijnej perykopy wyjaśnia związek sakramentu pokuty z pokojem i Duchem Świętym – przyczynia się do budowania pokoju w swoim środowisku – wyjaśnia rolę Ducha Świętego w życiu chrześcijanina – samodzielnie formułuje modlitwę wstawienniczą – wyraża zainteresowanie pracą misjonarzy i podejmuje modlitwę w intencji misji – uzasadnia konieczność więzi z Chrystusem, aby osiągnąć niebo	

	Bogiem)				
VII. Szlak wiary	– wie, że przydrożne krzyże i kapliczki są wyrazem miłości do Boga, Jezusa, Maryi – rozróżnia pojęcia: wycieczka i pielgrzymka – wie, że do Częstochowy wędrują liczne grupy pielgrzymów – wie, że Łagiewniki wiążą się z osobą św. Faustyny oraz przesłaniem Bożego Miłosierdzia – wie, że Wadowice to rodzinne miasto papieża Jana Pawła II – zna datę wyboru na papieża Jana Pawła II – zna datę Święta Dziękczynienia – potrafi wyjaśnić, na czym polega praca misjonarza	– wskazuje kapliczkę (lub krzyż) w swoim otoczeniu oraz opisuje jej (jego) wygląd – wyjaśnia, jakie znaczenie dla przechodniów mają przydrożne kapliczki – rozpoznaje na fotografii Jasną Górę oraz obraz Matki Bożej Częstochowskiej – zna słowa Apelu Jasnogórskiego – rozpoznaje obraz Jezusa Miłosiernego oraz sanktuarium Bożego Miłosierdzia – zna modlitwy tworzące koronkę do Miłosierdzia Bożego – wymienia miejsca w Wadowicach szczególnie związane z osobą Jana Pawła II (dom rodzinny, kościół, szkołę) – wie, kiedy obchodzone jest jego wspomnienie – wyraża wdzięczność Bogu za papieża Polaka – rozpoznaje na fotografii Świątynię Opatrzności Bożej – wymienia przejawy Bożej opieki w swoim życiu osobistym i rodzinnym – wyjaśnia znaczenie pojęć „misje”, „misjonarz”, „kraje misyjne” – wymienia dostępne dzieciom sposoby wspierania misji	– uzasadnia budowanie przydrożnych kapliczek – wymienia ważne miejsca na Jasnej Górze (kaplica Cudownego Obrazu, polowy ołtarz „na szczycie”, skarbiec, droga krzyżowa na wałach) – uzasadnia, dlaczego różne grupy ludzi, w tym dzieci pierwszokomunijne, pielgrzymują na Jasną Górę – charakteryzuje w zarysie przesłanie o Bożym Miłosierdziu – wie, kiedy obchodzimy Niedzielę Miłosierdzia Bożego – zna datę urodzin i chrztu Karola Wojtyły – na podstawie filmu lub fotografii eksponatów z muzeum w rodzinnym domu Karola Wojtyły wskazuje główne etapy jego życia – wyjaśnia pojęcie „wotum wdzięczności” – wyraża wdzięczność Bogu za Jego nieustanną opiekę – zna treść nakazu misyjnego Jezusa (Mt 28,18-20)	– charakteryzuje motywy troski o piękny wygląd kapliczek – wyraża zainteresowanie historią przydrożnych kapliczek – z zaangażowaniem przygotowuje modlitewne intencje kierowane do Pani Jasnogórskiej – wyjaśnia sposób odmawiania koronki do Miłosierdzia Bożego – w ufnej modlitwie powierza siebie i świat Bożemu Miłosierdziu – charakteryzuje główne wątki wypowiedzi Jana Pawła II dotyczące Wadowic – wyraża duchową więź z bł. Janem Pawłem, modląc się za jego wstawiennictwem – wyjaśnia, dlaczego została wybudowana Świątynia Opatrzności Boże – charakteryzuje warunki życia i nauki dzieci w krajach misyjnych	– chętnie modli się przy kapliczkach i dba o ich piękno – wspiera misyjne dzieło Kościoła swoją modlitwą i ofiarą

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY V SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Szczęśliwi, którzy szukają prawdy”

zgodnego z programem nauczania „Przez prawdę, dobro i piękno zdobywamy świętość” nr AZ-2-02/20

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:
a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:
a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:
a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:
a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
a) posiadł wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	**bardzo dobra**	**dobra**	**dostateczna**	**dopuszczająca**	**niedostateczna**
1. Cytaty z Pisma Świętego. Modlitwy, pieśni	• dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza)	• dokładna znajomość cytatów z lekcji	• przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami	• niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu	• skojarzenia z treścią cytatu	• brak jakiejkolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przedmiotowy (zeszyt ćwiczeń)	• wszystkie tematy • zapisy • prace domowe • staranne pismo • własne materiały • ilustracje itp.	• starannie prowadzony • wszystkie tematy i notatki • prace domowe	• zeszyt staranny • luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	• zeszyt czytelny • braki notatek, prac domowych (do 40% tematów)	• pismo niestaranne • liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	• brak zeszytu
3. Prace domowe	• staranne wykonanie • treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach • dużo własnej inwencji • twórcze	• merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem • staranne • czytelne • rzeczowe	• wskazują na zrozumienie tematu • niezbyt twórcze	• powiązane z tematem • niestaranne	• widać próby wykonania pracy • na temat	• praca nie na temat • brak rzeczowości w pracy • brak pracy
4. Testy i sprawdziany	• wszystkie polecenia wykonane poprawnie • rozwiązane też zadanie dodatkowe	• 75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) • 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe)	• 75% zadań podstawowych • 50% wymagań • rozszerzających	• 75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji)	• 50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych	• poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
5. Odpowiedzi ustne	• wiadomości zawarte w podręczniku i zeszycie uzupełnione wiedzą spoza programu • wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język • używanie pojęć	• wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem • odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	• wyuczone na pamięć wiadomości • uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami • potrzebna pomoc nauczyciela	• wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć • odpowiedź niestaranna • częste pytania naprowadzajace	• słabe wiązanie faktów i wiadomości • chaos myślowy i słowny • odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy • dużo pytań pomocniczych	• brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych

6. Aktywność	• uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji • korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	• uczeń zawsze przygotowany do lekcji • często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie	• stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	• mało aktywny na lekcjach	• niechętny udział w lekcji	• lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	• wiele razy pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) • reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie)	• starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania • przejawia postawę apostolską	• niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
I. Szukam prawdy	• wymienia wartości, które pomagają osiągnąć prawdziwe szczęście, • uzasadnia, że budowanie własnego życia wymaga długofalowej pracy nad sobą, • wymienia, co jest dla niego ważne, • podaje prawdę, że Bóg kocha miłością bezwarunkową, • wskazuje teksty biblijne mówiące o powszechności grzechu, • wskazuje na Jezusa jako Zbawiciela, który wyzwala z niewoli grzechu, • podaje prawdę, że stan duszy człowieka wpływa na jego relacje z otoczeniem, • prezentuje treść perykopy o dwunastoletnim Jezusie w świątyni, • podaje prawdę, że siłą, która pociąga ludzi do dobra, jest miłość Jezusa, • wymienia rzeczy ostateczne człowieka.	• podaje przykłady działania kochającego Boga w swoim życiu, • uzasadnia, że poszukiwanie Boga oznacza otwarcie się na Jego Miłość (jak Maryja), • formułuje własną modlitwę dziękczynną za miłość okazywaną przez Boga, • wymienia najważniejsze wartości w życiu człowieka, • określa, jaki ideał siebie chciałby osiągnąć, który będzie podobał się Panu Bogu, • uzasadnia, że warto poszukiwać Jezusa pomimo swojej grzeszności, • podaje przykłady gubienia i odnajdywania Boga w życiu chrześcijanina, • definiuje modlitwę jako spotkanie i dialog z Bogiem, • podaje definicję piekła i nieba oraz wyjaśnia, czym są, • wyjaśnia, dlaczego Bóg pozwala żyć obok siebie ludziom dobrym i złym, • wyjaśnia, na czym będzie polegał sąd ostateczny i szczegółowy.	• interpretuje przypowieść o domu na skale, • wyjaśnia znaczenie porównań: dom, kopanie fundamentu, skała, ziemia, powódź, • podaje przykłady przewodników, którzy pomagają odróżnić wartości od pseudowartości, • uzasadnia, że pójście za prawdą wymaga nieustannego podejmowania wyborów, • wyjaśnia, na czym polega miłość bezwarunkowa, • omawia prawdę, że grzech jest przeszkodą w poznaniu i akceptacji prawdy o sobie i o Bożej miłości, • charakteryzuje konsekwencje zaproszenia Jezusa do swego serca (życia), • charakteryzuje życie człowieka jako ciągłe poszukiwanie Boga, • opowiada przypowieści o chwaście i o sieci.	• charakteryzuje pseudowartości proponowane przez współczesny świat, • interpretuje biblijną perykopę o zwiastowaniu, • interpretuje biblijną perykopę o uzdrowieniu paralityka (Mt 9,1-8), • uzasadnia, że o własnych siłach człowiek nie jest w stanie wyzwolić się z grzechu i potrzebuje Bożej pomocy. • interpretuje biblijną perykopę o Zacheuszu (Łk 19,1-10), • uzasadnia, dlaczego Boga (Jezusa) trzeba nieustannie szukać. • podaje, czego symbolem jest siewca, ziarno, chwast, żniwo, połów i sieć.	• podaje argumenty, że pseudonaukowe przepowiednie i zapowiedzi końca świata są sprzeczne z chrześcijaństwem

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina	• podaje prawdę, że Biblia zawiera słowo kochającego Boga, który chce się z nami spotykać, • wyjaśnia, czym jest Pismo Święte, • potrafi odróżnić w zapisie księgę, rozdział, werset, • odszukuje w Piśmie Świętym wskazany fragment, • podaje prawdę, że biblijna nauka o stworzeniu nie przeczy teorii ewolucji, • podaje prawdę, że człowiek jest najdoskonalszym ze stworzeń, • określa, że każdy człowiek rodzi się jako kobieta lub mężczyzna, • prezentuje swoje drzewo rodowe, • podaje prawdę, że aniołowie zostali stworzeni przez Boga, • wymienia zadania aniołów, • podaje prawdę, że przyczyną grzechu pierwszych rodziców było nieposłuszeństwo, • wyjaśnia, na czym polega wolna wola, • wymienia konsekwencje grzechu, • podaje, że drogą powrotu do przyjaźni Boga i ludzi jest przeproszenie, • prezentuje biblijne opowiadanie o potopie (Rdz 6,5-9.17), • mówi z pamięci prawdę wiary o Bożej sprawiedliwości, • wskazuje owoce sakramentu pokuty i pojednania.	• uzasadnia, że czytając Pismo Święte, możemy doświadczyć spotkania z Bogiem, • wymienia księgi Starego i Nowego Testamentu oraz podaje ich skróty i sposób ich zapisu, • rozróżnia wybrane rodzaje i gatunki literackie w Biblii, • omawia, co to znaczy „stworzyć”, „tworzyć”, • wymienia zadania, jakie Bóg przekazał człowiekowi, • wyjaśnia, że źródłem godności człowieka jest jego podobieństwo do Boga, • wyjaśnia pojęcia: „anioł”, „zbuntowany anioł”, szatan, • podaje i omawia sytuacje, w których zwracamy się do aniołów o pomoc, • charakteryzuje istotę grzechu pierworodnego, • wymienia i omawia skutki grzechu pierworodnego w życiu człowieka, • na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że grzech niszczy przyjaźń między ludźmi, • wymienia grzechy przeciw pierwszemu przykazaniu (ateizm, niewiara, zwątpienie, agnostycyzm). • wyjaśnia, dlaczego Bóg ocalił Noego od potopu, • uzasadnia potrzebę troski o swoją rodzinę, • podaje prawdę, że Bóg sprzeciwia się ludzkiej pysze.	• wyjaśnia pojęcia: objawienie, natchnienie biblijne, • podaje przykłady znanych ludzi oraz biblijnych bohaterów, którzy spotkali się z Bogiem, • uzasadnia potrzebę czytania Pisma Świętego i wyjaśniania jego tekstów, • omawia założenia teorii ewolucji, • podaje przykłady niewłaściwej interpretacji tekstu o stworzeniu świata, • wyjaśnia, na czym polegał bunt aniołów wobec Boga, • interpretuje tekst biblijny o stworzeniu człowieka, • wyjaśnia wybrane symbole w biblijnym opisie grzechu pierworodnego i Protoewangelii, • opisuje sposób działania szatana (węża), • wyjaśnia, że grzechy główne są źródłem innych grzechów. • wskazuje biblijne podstawy sakramentu pokuty, • uzasadnia, dlaczego należy systematycznie przystępować do sakramentu pokuty, • wyjaśnia, co znaczy być człowiekiem prawym, • określa, że egoizm i pycha są przyczyną konfliktów, • uzasadnia, że potrzebujemy łaski Bożej, by żyć i pracować w jedności z innymi ludźmi.	• podaje cechy wybranych gatunków literackich (teksty mądrościowe i opisujące działanie Boga), • podaje przykłady tekstów biblijnych, które można rozumieć dosłownie i jako pouczające opowiadania, • wyjaśnia, że obserwując świat można dostrzec mądrość i wielkość Boga, • interpretuje tekst biblijny o grzechu pierworodnym i o obietnicy zbawienia, • interpretuje biblijne opowiadanie o Kainie i Ablu, • wyjaśnia teksty liturgiczne odnoszące się do sakramentu pokuty, • wyjaśnia symbolikę wieży Babel, • wyjaśnia pojęcia: ateizm, niewiara, zwątpienie, agnostycyzm, • uzasadnia, że człowiek rozwija się i czyni dobro wtedy, gdy szanuje Boże prawo.	• interpretuje teksty biblijne mówiące o stworzeniu świata, • wyjaśnia relacje między biblijną nauką o stworzeniu a osiągnięciami nauk przyrodniczych • omawia stanowisko Kościoła na temat teorii pochodzenia człowieka od małpy.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
III. Historia zbawienia: Patriarchowie	• wyjaśnia pojęcie „patriarcha”, • podaje prawdę, że wiara jest darem Boga i wymienia jej cechy, • podaje, że Izaak był umiłowanym synem Abrahama, • podaje przykłady działań Boga, które pomagają człowiekowi przemienić się na lepsze, • podaje fakt, że synowie Jakuba dali początek dwunastu pokoleniom narodu Izraela, • podaje przykłady trudnych sytuacji, z których Bóg wyprowadził dobro, • omawia sytuację Izraelitów w Egipcie, • podaje prawdę, że Izraelici w niewoli prosili Boga o pomoc, • wymienia zjawiska, którymi posłużył się Bóg, karząc Egipcjan, • podaje prawdę, że krew baranka uratowała Izraelitów przed śmiercią, • podaje prawdę, że Jezus jest prawdziwym Barankiem Paschalnym, • podaje prawdę, że śmierć Izraelitów spowodowana przez jadowite węże była karą za grzech niewierności, • podaje, kiedy i w jaki sposób oddajemy cześć krzyżowi, • podaje przykłady doświadczania opieki Boga w sferze materialnej i duchowej,	• wyjaśnia, że od Abrahama wziął początek naród wybrany, • omawia tekst biblijny o ofierze Abrahama (Rdz 22,1-19), • charakteryzuje postawę Abrahama wobec Boga w sytuacji próby, • definiuje pojęcia: błogosławieństwo, cnoty Boskie i kardynalne, • wyjaśnia biblijne znaczenie zmiany imienia, • uzasadnia, że cnoty kształtują charakter człowieka, • opowiada o sprzedaniu Józefa (syna Jakuba) przez jego braci, • omawia powody osiedlania się Izraelitów w Egipcie, • opowiada o powołaniu Mojżesza, • opowiada o interwencji Boga podczas przejścia przez Morze Czerwone, • wyjaśnia słowa kapłana: „Oto Baranek Boży…” oraz słowa modlitwy: „Baranku Boży…”, • uzasadnia, że krew Jezusa ratuje Jego wyznawców przed śmiercią wieczną. • formułuje modlitwę dziękczynną za Bożą opiekę i dar Eucharystii, • definiuje pojęcia: przymierze, dekalog, • uzasadnia, że przesłanie przykazań Bożych jest ponadczasowe. • opowiada o powołaniu Gedeona oraz formowaniu jego armii, • charakteryzuje postawę Gedeona wobec Boga,	• charakteryzuje postać Abrahama i wyjaśnia, dlaczego nazywamy go „ojcem wierzących”, • określa miejsce Abrahama w historii zbawienia, • wymienia owoce heroicznej wiary Abrahama, • wyjaśnia sens próby wiary Abrahama, • omawia okoliczności zmiany imienia Jakuba na Izrael, • uzasadnia konieczność samodyscypliny i pracy nad sobą, • charakteryzuje rolę Józefa na dworze faraona, • wyjaśnia, dlaczego Izraelici w Egipcie stali się niewolnikami, • uzasadnia, że antysemityzm jest grzechem. • wyjaśnia pojęcie „Pascha” oraz na czym polegała Pascha Izraelitów, • charakteryzuje zniewolenia współczesnego człowieka, • opowiada o wybranych wydarzeniach z wędrówki Izraelitów przez pustynię, • omawia symbolikę węża miedzianego umieszczonego na palu, • wyjaśnia słowa wstępu do Dekalogu, • opowiada o odnowieniu przymierza przez naród wybrany z inicjatywy Jozuego,	• uzasadnia, że Izrael jest nadal narodem wybranym, • omawia, że Bóg jest wierny swoim obietnicom i chce stale przebywać w naszym życiu, • uzasadnia, dlaczego warto ufać Bogu w trudnych sytuacjach, • podaje przykłady prześladowania wobec Izraelitów w Egipcie oraz antysemityzmu • wobec współczesnych wyznawców judaizmu, • opisuje reakcję Izraelitów na trudy wędrówki przez pustynię, • uzasadnia, że woda ze skały i manna, wąż miedziany były znakiem troski Boga o naród wybrany, • uzasadnia, że manna z nieba jest zapowiedzią Eucharystii, • wyjaśnia, na czym polegały zobowiązania Boga i Izraelitów w przymierzu, • wyjaśnia, dlaczego tablice z Dekalogiem nazwane są tablicami Świadectwa, • charakteryzuje Boże kryteria wyboru ludzi,	• wyjaśnia, że wiara polega na wyjściu poza granicę tego, co jest dla człowieka logiczne i zrozumiałe, • omawia rolę Mojżesza i Jozuego jako mediatora między Bogiem a narodem, • uzasadnia typiczne podobieństwo Izaaka do Jezusa.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
III. Historia zbawienia	• opowiada o przymierzu na górze Synaj,podaje, kim byli Madianici, • określa, że Samson był jednym z sędziów i walczył z Filistynami, • wymienia źródła duchowej mocy człowieka, • wymienia, do czego Bóg nas powołuje.	• uzasadnia, że każdy ma jakieś zadanie wyznaczone mu przez Boga,podaje przykłady „duchowych mocarzy”, • uzasadnia, że Bóg udziela nam swej mocy do walki ze złem, • określa, czym jest powołanie, • opowiada o powołaniu Samuela (1 Sm 3,1-19).	• określa, że sędziowie byli przywódcami Izraelitów, powołanymi przez Boga, by wyzwolić ich z ucisku nieprzyjaciół, • wyjaśnia związek niezwykłej mocy Samsona ze ślubami złożonymi Bogu, • wyjaśnia, co to był przybytek Pański.	• relacjonuje treść opowiadania o Samsonie (Sdz 13–16), • charakteryzuje postawę Samuela wobec zadań wyznaczonych mu przez Boga.	

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach: chrzest, Eucharystia	• mówi z pamięci formułę udzielania chrztu, • podaje datę swojego chrztu, • potrafi zademonstrować sposób udzielenia chrztu w nagłym wypadku. • wymienia główne części Mszy Świętej, • podaje przykłady ludzi, dla których uczestnictwo w Eucharystii było największą wartością, • wymienia elementy liturgii słowa, • układa wezwania modlitwy wiernych. • wymienia elementy liturgii eucharystycznej, • podaje, że są cztery modlitwy eucharystyczne,	• podaje, czym jest sakrament chrztu świętego, • uzasadnia, że uczestnicząc w liturgii spotykamy Chrystusa • zmartwychwstałego, • omawia elementy liturgii słowa, • uzasadnia, że czytane i rozważane podczas liturgii teksty biblijne są kierowanym do nas słowem Boga, • omawia elementy liturgii eucharystycznej, • mówi z pamięci słowa konsekracji, • wykazuje, że Msza Święta jest uobecnieniem ofiary krzyżowej Jezusa, • omawia treść przypowieści o dwóch synach (Mt 21,28-32),	• wymienia obrzędy wyjaśniające chrzest, • definiuje pojęcie liturgii Kościoła, • wymienia sposoby obecności Chrystusa w liturgii, • charakteryzuje działanie Boga i człowieka w liturgii, • charakteryzuje liturgię jako dialog Boga z człowiekiem, • omawia, co zawiera i do czego służy lekcjonarz, • wymienia za kogo i z kim modlimy się w drugiej modlitwie eucharystycznej, • wyjaśnia treść czterech aklamacji,	• wyjaśnia, na czym polega nowe życie otrzymane na chrzcie, • wyjaśnia symbolikę obrzędów chrztu, • wyjaśnia, na czym polega udział w misji kapłańskiej, prorockiej i królewskiej, • omawia sposoby odpowiedzi człowieka na słowo Boże, • wyjaśnia, dlaczego kapłan wypowiada słowa modlitwy w liczbie mnogiej,	• interpretuje teksty liturgiczne odnoszące się do chrztu, • omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy liturgii Kościoła, • rozpoznaje i wyjaśnia chrześcijańską wartość wybranych sakramentaliów.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach	• wymienia podstawowe postawy, znaki i symbole liturgiczne, • uzasadnia, że postawa zewnętrzna powinna wyrażać wewnętrzną więź z Bogiem. • wymienia pozdrowienia chrześcijańskie, • wyjaśnia znaczenie pozdrowień chrześcijańskich.	• przyporządkowuje wybrane znaki, symbole i postawy liturgiczne do • odpowiednich momentów Mszy Świętej, • podaje prawdę, że pozdrowienia chrześcijańskie powstały jako wyraz wiary, • wyjaśnia, dlaczego pozdrowienie chrześcijańskie łączy się z życzeniem Bożego błogosławieństwa.	• charakteryzuje przyjmowanie Komunii Świętej jako przejaw głębokiej zażyłości z Jezusem, • wyjaśnia, czym są sakramentalia, • uzasadnia, że przyjmowanie sakramentaliów wynika z miłości do Boga, • podaje przykłady biblijnych pozdrowień chrześcijańskich.	• interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące podczas liturgii, • uzasadnia, że do życia prawdziwie chrześcijańskiego konieczna jest stała więź z Chrystusem, • uzasadnia, że pozdrowienia chrześcijańskie są wyrazem szacunku wobec pozdrawianej osoby oraz przekonań religijnych.	•

SEMESTR II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
V. Moja codzienność	• podaje, za kogo jest odpowiedzialny teraz i w przyszłości, • wymienia osoby, które mogą mu pomóc w podejmowaniu właściwych decyzji, • omawia, czym są przykazania, • wymienia obowiązki wobec Boga wynikające z Bożych przykazań, • podaje prawdę, że Bóg stworzył człowieka do życia we wspólnocie z innymi (Rdz 2,18), • wymienia kręgi relacji z innymi (rodzina, przyjaciele, koledzy, obcy), • wymienia najczęstsze przyczyny konfliktów występujących w szkole i rodzinie, • wymienia swoje najważniejsze obowiązki, • wymienia, co pomaga, a co przeszkadza w dobrym wykorzystaniu czasu wolnego, • określa, co to jest wolontariat.	• podaje kryteria, według których chce kształtować swoje życie, • uzasadnia, dlaczego jego obecny rozwój ma wpływ na jego przyszłość, • definiuje pojęcie „prawo Boże”, • podaje przykłady wykroczeń przeciw wierze i Bożej czci (bluźnierstwo, nieuczciwość, krzywoprzysięstwo, wiarołomstwo), • podaje zasady, na których opierają się relacje międzyludzkie, • podaje przykłady pozytywnego rozwiązywania konfliktów, • podaje przykłady ludzi, którzy osiągnęli sukces dzięki wytężonej pracy, • uzasadnia potrzebę pracowitości dla rozwoju zarówno osób wybitnych, jak i przeciętnych, • wymienia zalety kontaktowania się ludzi przy pomocy mediów i bez ich pośrednictwa, • . wymienia rodzaje pracy wolontariatu.	• charakteryzuje konsekwencje swoich działań w chwili obecnej, dorosłym życiu oraz w wieczności, • uzasadnia wartość i potrzebę oddawania czci Bogu, • charakteryzuje różnice w relacjach między osobami bliskimi i obcymi, • wyjaśnia, dlaczego konsekwencją samotności może być niechęć do życia, • omawia sposoby zapobiegania konfliktom, • wyjaśnia, na czym polega umiejętność słuchania innych, • uzasadnia, że praca nad rozwojem umiejętności jest realizacją zadań powierzonych mu przez Boga, • wyjaśnia wartość czasu wolnego i wymienia możliwości jego zagospodarowania, • uzasadnia, że tylko właściwe korzystanie z osiągnięć techniki pozwala zaoszczędzić czas, • charakteryzuje owoce zaangażowania się w wolontariat.	• interpretuje perykopę biblijną o bogaczu i Łazarzu (Łk 16,19-31), • charakteryzuje konsekwencje wykroczeń przeciw przykazaniom I–III. • interpretuje przypowieść o nielitościwym dłużniku, • interpretuje przypowieść o talentach, • uzasadnia, dlaczego należy zachować równowagę między pracą, modlitwą, przebywaniem z innymi i odpoczynkiem, • wyjaśnia słowa Jezusa „Więcej szczęścia jest w dawaniu, aniżeli w braniu” (Dz 20,34-35).	• wskazuje sposoby włączenia się w wolontariat w swojej miejscowości lub okolicy.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VI. Dzieje Kościoła	• wymienia męczenników, o których jest mowa w Dziejach Apostolskich i w późniejszych źródłach historycznych, • podaje przykłady współczesnych areopagów. • wyjaśnia pojęcie „misjonarz”, • definiuje pojęcia: monastycyzm, reguła zakonna, benedyktyni, • prezentuje koleje życia św. Benedykta z Nursji, • uzasadnia wybór św. Benedykta na głównego patrona Europy, • wymienia pierwsze biskupstwa na ziemiach polskich, • prezentuje życie i działalność misyjną św. Wojciecha, • uzasadnia doniosłość zjazdu gnieźnieńskiego. • podaje najważniejsze fakty z życia św. Stanisława, • podaje fakty z życia św. Jadwigi, • podaje datę wspomnienia liturgicznego św. Jadwigi.	• opisuje rozwój chrześcijaństwa w warunkach prześladowań, • podaje przykłady zetknięcia się św. Pawła z kulturą grecką i rzymską, • charakteryzuje działalność ewangelizacyjną misjonarzy niosących Ewangelię w różnych częściach Europy, • podaje w zarysie kolejność chrystianizacji poszczególnych ludów i terytoriów Europy, • omawia zakonne życie benedyktynów, • wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzenie kultury, • podaje datę liturgicznej uroczystości św. Wojciecha, • wyjaśnia znaczenie chrztu Polski dla dalszych jej dziejów, • podaje datę liturgicznego wspomnienia św. Stanisława, • uzasadnia, dlaczego św. Stanisław należy do głównych patronów Polski.	• podaje przykłady prześladowania chrześcijan współcześnie (np. Asi Bibi), • charakteryzuje postawę chrześcijan-męczenników (I–IV w.), • charakteryzuje postawę św. Pawła wobec przejawów kultury greckiej i rzymskiej, • opisuje przemiany cywilizacyjne związane z wprowadzeniem chrześcijaństwa, • podaje znaczenie sentencji „Ora et labora”, • omawia wpływ benedyktynów na rozwój cywilizacji i kultury europejskiej, • przedstawia motywy osobiste i polityczne przyjęcia chrztu przez Mieszka I, • charakteryzuje konflikt pomiędzy bp. Stanisławem a królem Bolesławem Śmiałym, • wymienia św. Jadwigi zasługi dla chrześcijaństwa.	• wyjaśnia przyczyny niechęci Żydów do chrześcijan w I w., • definiuje pojęcie inkulturacji, • uzasadnia wartość chrześcijańskich zasad w kształtowaniu się i rozwoju • europejskich społeczeństw, • charakteryzuje benedyktyńską regułę zakonną, ukazując jej aktualność dla współczesnego człowieka, • relacjonuje wpływ męczeńskiej śmierci św. Stanisława na późniejsze zjednoczenie kraju, • charakteryzuje rolę królowej Jadwigi w krzewieniu wiary chrześcijańskiej.	• wyjaśnia, na czym polega męczeństwo ducha (białe męczeństwo), • omawia problemy związane z inkulturacją chrześcijaństwa w pierwszych wiekach, • wyjaśnia, na czym polega misyjna natura Kościoła.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia	• uzasadnia, że pomoc Anioła Stróża jest przejawem Bożej opatrzności, • układa modlitwę do Anioła Stróża, • wymienia wydarzenia z życia św. Stanisława Kostki świadczące o jego duchowej sile, • podaje datę, kiedy Kościół oddaje cześć św. Stanisławowi, • wymienia najważniejsze wydarzenia z życia św. Faustyny, • wymienia sposoby czci Bożego miłosierdzia, • wymienia polskie symbole narodowe, • podaje przykłady bohaterów, którzy oddali życie za Ojczyznę, • podaje treść i godzinę wspólnego odmawiania „Apelu jasnogórskiego”, • mówi (śpiewa) z pamięci „Apel jasnogórski”	• podaje datę liturgicznego wspomnienia Aniołów Stróżów, • definiuje pojęcia: święty, patron, • określa, w czym się przejawia Boże miłosierdzie, • charakteryzuje rolę św. Faustyny w szerzeniu czci Bożego miłosierdzia, • układa własną modlitwę do Jezusa Miłosiernego, • definiuje pojęcie „ojczyzna”, • uzasadnia, że każdy jest odpowiedzialny za pokój na świecie, • potrafi odnaleźć na odbiorniku radiowym stacje transmitujące „Apel jasnogórski”.	• charakteryzuje rolę Anioła Stróża w życiu człowieka, • wykazuje związek fragmentu Mdr 4,7.9-10.13-15 z życiem św. Stanisława, • uzasadnia, dlaczego św. Stanisław Kostka został wybrany na patrona dzieci i młodzieży, • podaje przykłady sytuacji, w których potrzebujemy miłosierdzia ze strony Boga i ludzi, • wymienia wartości płynące z przynależności do państwa polskiego, • uzasadnia słuszność walki o dobro Ojczyzny, • wyjaśnia znaczenie jasnogórskiego sanktuarium dla Polaków.	• interpretuje teksty świętych odnoszące się do Aniołów Stróżów, • potrafi ocenić, co nam pomaga, a co przeszkadza w osiąganiu świętości, • interpretuje teksty biblijne mówiące o miłosierdziu Jezusa, • uzasadnia, że służba Bogu jest służbą Ojczyźnie, • omawia historię cudownego obrazu Matki Bożej Częstochowskiej, • uzasadnia wartość modlitewnej jedności w godzinie „Apelu jasnogórskiego”.	• wskazuje różnice między objawieniem Bożym a objawieniami prywatnymi, • wyjaśnia znaczenie misji pokojowych.

SEMESTR I I II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VIII. Wydarzenia zbawcze	• mówi z pamięci części i tajemnice różańca, • podaje datę wspomnienia Matki Bożej Różańcowej, • podaje prawdę, że grzebanie umarłych jest uczynkiem miłosierdzia i chrześcijańskim obowiązkiem, • wskazuje, że modlitwa za zmarłych jest pomocą duszom oczekującym w czyśćcu, • wymienia okresy w roku liturgicznym i obowiązujące święta kościelne, • opowiada, jak Kościół oddaje cześć świętym wspominanym w roku liturgicznym, • opowiada biblijną historię o narodzeniu Jezusa, • śpiewa kolędy, • wymienia tradycje związane uroczystością Objawienia Pańskiego, • wymienia symbole paschalne, • podaje przykłady spotkań z Chrystusem po Jego zmartwychwstaniu, • uzasadnia potrzebę liturgicznych spotkań z Chrystusem. • podaje prawdę, że podczas chrztu Jezusa zstąpił na Niego Duch Święty pod postacią gołębicy, • podaje prawdę, że Duch Święty zstąpił na apostołów w Wieczerniku w dniu Pięćdziesiątnicy.	• podaje prawdę, że odmawiając różaniec, zwracamy się do Boga za pośrednictwem Maryi, • uzasadnia potrzebę modlitwy za zmarłych i troskę o ich groby, • wyjaśnia, dlaczego na grobach stawia się krzyże, • podaje definicję roku liturgicznego, • przyporządkowuje nabożeństwa do okresów roku liturgicznego, • wymienia chrześcijańskie tradycje związane ze świętami Bożego Narodzenia, • opowiada biblijną historię o mędrcach ze Wschodu, • podaje datę uroczystości Objawienia Pańskiego, • podaje tytuły kolęd związanych z mędrcami ze Wschodu, • układa modlitwę związaną z odpieraniem pokus. • wyjaśnia znaczenie symboli paschalnych, • podaje znaczenie słowa „rezurekcja”, • wyjaśnia, dlaczego światło jest symbolem Chrystusa Zmartwychwstałego, • wskazuje wydarzenia paschalne na schemacie roku liturgicznego, • wymienia znaki towarzyszące zesłaniu Ducha Świętego na apostołów.	• omawia przesłanie orędzia Matki Bożej z Fatimy, • uzasadnia, że w tajemnicach różańca rozważamy wydarzenia z życia Pana Jezusa i Jego Matki, • wyjaśnia, że Bóg przez konkretne wydarzenia w dziejach świata i konkretnych ludzi prowadzi nas do zbawienia, • uzasadnia wartość chrześcijańskich tradycji związanych ze świętami Bożego Narodzenia, • uzasadnia, że tradycja pomaga we właściwym przeżywaniu prawd wiary, • wyjaśnia symbolikę darów złożonych przez mędrców, • wyjaśnia, dlaczego przyjście Jezusa na ziemię ma znaczenie dla całej ludzkości, • omawia treść perykopy o kuszeniu Jezusa, • wyjaśnia duchowe znaczenie pustyni, • uzasadnia konieczność duchowej bliskości z Jezusem dla skutecznej walki z pokusami, • omawia liturgię Wigilii Paschalnej, • omawia teksty biblijne i pozabiblijne o śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa, • charakteryzuje znaczenie spotkań ze Zmartwychwstałym dla umocnienia wiary Jego uczniów, • podaje prawdę, że w sakramencie bierzmowania Duch Święty umacnia chrześcijan do bycia świadkami Chrystusa.	• omawia historię różańca, • uzasadnia, że modlitwa za zmarłych jest przejawem wiary w życie wieczne oraz wyrazem nadziei, która się spełni przy spotkaniu w niebie, • wyjaśnia przesłanie prefacji o zmarłych, • wyjaśnia, dlaczego w każdym roku liturgicznym powtarzamy uobecnianie w liturgii wydarzeń zbawczych, • wyjaśnia tradycyjną symbolikę świąt Bożego Narodzenia, • uzasadnia, że Bóg daje znaki na naszej drodze do poznania i spotkania Chrystusa, • wyjaśnia zadania Jezusa-Mesjasza, • charakteryzuje postawę Jezusa wobec kusiciela, • opowiada o wydarzeniach związanych ze zmartwychwstaniem Jezusa (J 20,1-8), • interpretuje wymowę symboli Ducha Świętego, • wyjaśnia znaczenie znaków towarzyszących zesłaniu Ducha Świętego.	• charakteryzuje działalność kółek różańcowych, • podaje, że rok liturgiczny przebiega według cyklu A, B, C, • omawia prawdę wiary o wcieleniu Bożego Syna, • omawia działalność Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci, • podaje przykłady współczesnego konsumpcjonizmu